

รายงานประจำปี ๒๕๕๘

ศาลรัฐธรรมนูญ

ANNUAL REPORT 2015

THE CONSTITUTIONAL COURT OF THE KINGDOM OF THAILAND

รายงานประจำปี ๒๕๕๘ ศาลรัฐธรรมนูญ

Annual Report 2015

The Constitutional Court Of The Kingdom Of Thailand

ISBN : 978-616-8033-19-7

พิมพ์ครั้งที่ : ๑

จำนวนพิมพ์ : ๑,๐๐๐ เล่ม

มกราคม ๒๕๖๑

พิมพ์ที่ : บริษัท แอคทีฟ พรินท์ จำกัด

เลขที่ ๙ ซ.ลาดพร้าว ๖๔ แยก ๑๔ แขวง/เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐

โทร. ๐ ๒๕๓๐ ๔๑๑๔ (อัตโนมัติ) โทรสาร ๐ ๒๑๐๘ ๘๙๕๑

E-mail : tanapress@gmail.com

คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย โดยมีสถานะเป็นองค์กรศาล ต่อมาเมื่อศาลรัฐธรรมนูญได้สิ้นสุดลงอันเนื่องมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สิ้นสุดลงโดยประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๙ และได้มีการจัดตั้งศาลรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่อีกครั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ต่อมาได้มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑/๒๕๕๗ ให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สิ้นสุดลง โดยให้ศาลทั้งหลายยังคงมีอำนาจดำเนินการพิจารณาและพิพากษาอรรถคดีตามบทกฎหมายและประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ โดยยังคงให้ศาลรัฐธรรมนูญ ทำหน้าที่คุ้มครองหลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ สร้างบรรทัดฐานการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ สร้างความถูกต้องเป็นธรรมของระบบ นิติรัฐและรักษาความชอบธรรมของการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข และได้กำหนดให้มีสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญทำหน้าที่ธุรการของศาลรัฐธรรมนูญ มีอิสระในการบริหาร งานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ตามที่กฎหมายบัญญัติ

พระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดว่า เมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ได้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงาน ศาลรัฐธรรมนูญแล้วให้เสนอผลการสอบบัญชีต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี

รายงานประจำปี ๒๕๕๘ ศาลรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ได้รวบรวมผลการดำเนินงานของศาลรัฐธรรมนูญและ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ และรายงานของผู้สอบบัญชีและการเงินในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อรายงาน ต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี รวมทั้งเป็นการเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบและนำไปใช้ประโยชน์ ทางด้านวิชาการต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ	ง-ช
ผู้บริหารสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ	ช
ส่วนที่ ๑ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่	๑
๑. ศาลรัฐธรรมนูญ	๒
๑.๑ องค์ประกอบของศาลรัฐธรรมนูญ	๒
๑.๒ อำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ	๔
๑.๓ วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ	๑๑
๒. สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ	๑๓
๒.๑ อำนาจหน้าที่ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ	๑๓
๒.๒ พันธกิจของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ	๑๓
๒.๓ โครงสร้างสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ	๑๔
๒.๔ อัตรากำลังของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ	๑๕
ส่วนที่ ๒ ผลการปฏิบัติราชการของศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑๙
๑. ผลการปฏิบัติราชการด้านคดี	๒๐
๑.๑ การดำเนินงานคดีของศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ	๒๑
๑.๒ สรุปคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ	๒๓
๑.๓ การเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญ	๒๘
๑.๔ การดำเนินการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ...	๒๙

คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอนุรักษ์ มาประณีต
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายเจริญ ภัคดีธนากุล
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายชัย ชลวร
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายบุญส่ง กุลบุปผา
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

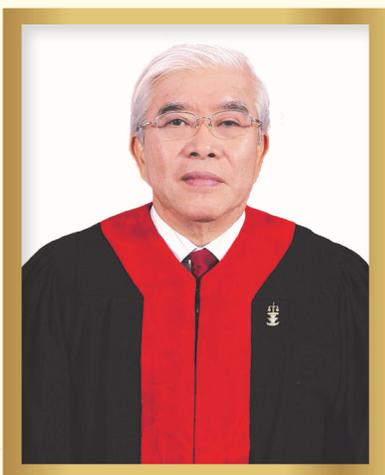
นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายวรวิทย์ กังศศิเทียม
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายเฉลิมพล เอกอรู
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(พ้นวาระการดำรงตำแหน่ง
อันเนื่องมาจากอายุครบ ๗๐ ปีบริบูรณ์
เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๘)

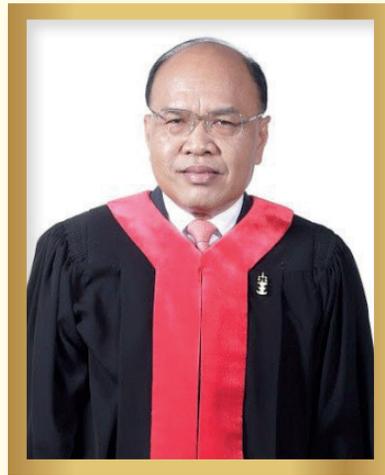

นายสุพจน์ ไช้มุกด์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(พ้นวาระการดำรงตำแหน่ง
อันเนื่องมาจากอายุครบ ๗๐ ปีบริบูรณ์
เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘)

คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘)

นายปัญญา อุดชาชน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘)

ผู้บริหารสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

นายปัญญา อุดชาชน
เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
(ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่
๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘ - ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘)

นายเชาวนะ ไตรมาศ
ที่ปรึกษาด้านวิชาการ

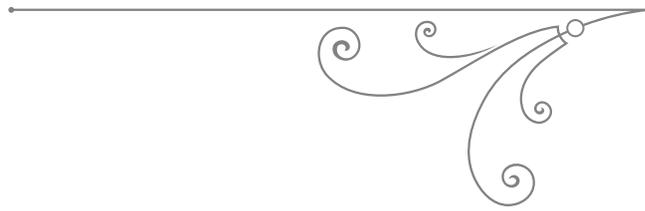
นายสมฤทธิ์ ไชยวงศ์
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

นายพิมล ธรรมพิทักษ์พงษ์
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ส่วนที่ ๑

โครงสร้างและอำนาจหน้าที่

๑. ศาลรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่บัญญัติให้มีศาลรัฐธรรมนูญ โดยให้มีอำนาจที่คุ้มครองหลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ สร้างบรรทัดฐานการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญโดยมีสถานะเป็นองค์กรศาล ต่อมา เมื่อศาลรัฐธรรมนูญได้สิ้นสุดลงอันเนื่องมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สิ้นสุดลงโดยประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๙ และได้มีการจัดตั้งศาลรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่อีกครั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งต่อมาได้มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑/๒๕๕๗ ให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สิ้นสุดลง โดยให้ศาลทั้งหลายยังคงมีอำนาจดำเนินการพิจารณาและพิพากษาอรรถคดีตามบทกฎหมายและประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ โดยยังคงให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้

๑.๑ องค์ประกอบของศาลรัฐธรรมนูญ

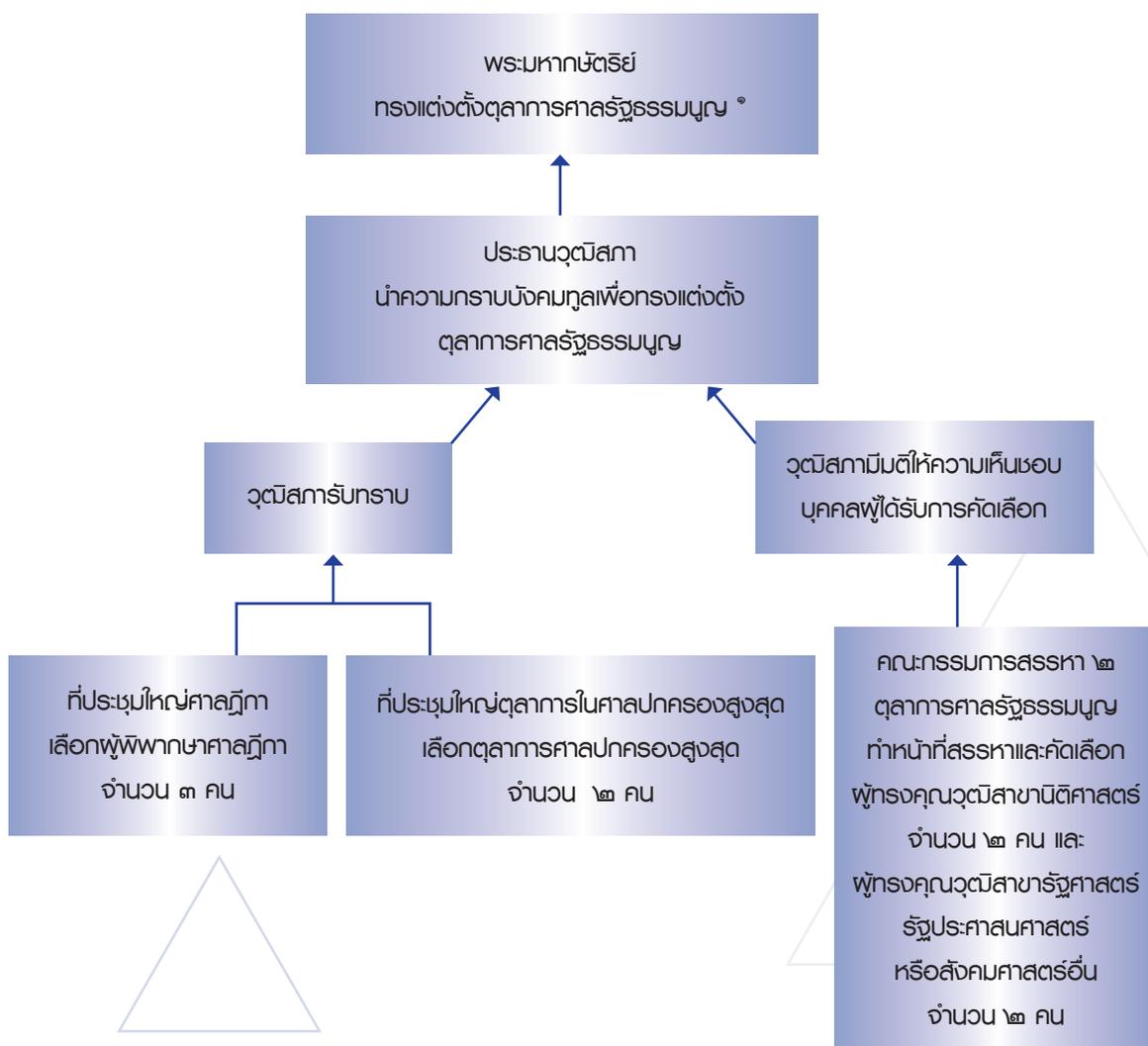
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญประกอบด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญ ๑ คน และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอื่นอีก ๘ คน รวมเป็น ๙ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา โดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๕/๒๕๕๗ เรื่อง การสิ้นสุดชั่วคราวของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้ประกาศให้ศาลทั้งหลาย คงมีอำนาจดำเนินการพิจารณาและพิพากษาอรรถคดีตามบทกฎหมายและประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ รวมถึงให้องค์กรอิสระ และองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๕๐ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

๑.๑.๑ ที่มาของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ (ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (มาตรา ๒๐๔))

- (๑) ผู้พิพากษาในศาลฎีกา ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาโดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวน ๓ คน
- (๒) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด โดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวน ๒ คน
- (๓) ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันนิติศาสตร์ ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์อย่างแท้จริง จำนวน ๒ คน
- (๔) ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ หรือสังคมศาสตร์อื่น ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางการบริหารราชการแผ่นดินอย่างแท้จริง จำนวน ๒ คน

ในกรณีที่ไม่มีผู้พิพากษาในศาลฎีกาหรือตุลาการในศาลปกครองสูงสุดได้รับเลือกเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาหรือที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดแล้วแต่กรณี เลือกบุคคลอื่นซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของการดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ในมาตรา ๒๐๕ และมีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์ที่เหมาะสมจะปฏิบัติหน้าที่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตาม (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี

๑.๑.๒ กระบวนการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

^๑ - ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๙ คน ประชุมและคัดเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญ
 - ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
 - ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๙ ปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

^๒ - คณะกรรมาการสรรหาจำนวน ๕ คน ประกอบด้วยประธานศาลฎีกาประธานศาลปกครองสูงสุดประธานสภาผู้แทนราษฎรผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร และประธานองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ ๑ คน

๑.๒ อำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้กำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยคดีรัฐธรรมนูญ และอำนาจหน้าที่อื่น ดังนี้

๑.๒.๑ การวินิจฉัยกรณีประเพณีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข

เมื่อมีกรณีไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับแก่กรณีใด ซึ่งเกิดขึ้นนอกวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ คณะรัฐมนตรี ศาลฎีกา หรือศาลปกครองสูงสุด จะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยก็ได้ แต่สำหรับศาลฎีกาและศาลปกครองสูงสุดให้กระทำได้เฉพาะเมื่อมีมติของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาหรือที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด และเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี (มาตรา ๕)

๑.๒.๒ การวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ประกาศใช้บังคับแล้ว

รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้มีการควบคุมกฎหมายที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วมิให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญโดยกำหนดให้มีช่องทางการเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้ ๒ กรณี คือ

๑) การพิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ (มาตรา ๔๕ ประกอบมาตรา ๕)

การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๕ ต้องเป็นกรณีที่มีคดีเกิดขึ้นในศาลก่อน ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในศาลยุติธรรมศาลปกครองหรือศาลทหาร และไม่ว่าคดีจะอยู่ระหว่างการพิจารณาในชั้นศาลใดก็ตาม หากศาลเห็นเองหรือคู่ความในคดีนั้นโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับบทบัญญัตินั้นให้ศาลโดยมติที่ประชุมใหญ่ส่งความเห็นดังกล่าวไปให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ในกรณีนี้ศาลสามารถพิจารณาต่อไปได้แต่ต้องรอการพิพากษาคดีไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยนี้ หมายถึง กฎหมายในระดับพระราชบัญญัติซึ่งตราขึ้นโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติหรือรัฐสภา หรือกฎหมายที่ใช้บังคับ ดังเช่นพระราชบัญญัติ

๒) การพิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้เสนอ (มาตรา ๔๕)

การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมายโดยผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้เสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๕ อาจเป็นกรณีที่มีผู้ร้องเรียน ต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือเป็นกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วย

รัฐธรรมนูญ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจพิจารณาและเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาได้

สำหรับบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ผู้ตรวจการแผ่นดินจะเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณานั้นมีความหมายเดียวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายตาม ๑) ซึ่งหมายถึง กฎหมายในระดับพระราชบัญญัติซึ่งตราขึ้นโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติหรือรัฐสภา หรือกฎหมายที่ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติ

๑.๒.๓ การวินิจฉัยว่าหนังสือสัญญาใดต้องได้รับความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติก่อนหรือไม่ (มาตรา ๒๓)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ บัญญัติให้อำนาจกับศาลรัฐธรรมนูญในการพิจารณาวินิจฉัยกรณีที่มีปัญหาว่าหนังสือสัญญาใดที่ฝ่ายบริหารทำความตกลงกับนานาประเทศหรือกับองค์การระหว่างประเทศต้องได้รับความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก่อนหรือไม่ หนังสือสัญญาดังกล่าวได้แก่

- ๑) หนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย
 - ๒) หนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ
 - ๓) หนังสือสัญญาที่จะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา
 - ๔) หนังสือสัญญาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง
- เมื่อมีปัญหว่าหนังสือสัญญาใดเป็นกรณีตามหนังสือสัญญาดังกล่าวข้างต้นหรือไม่ คณะรัฐมนตรีจะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยก็ได้ โดยศาลรัฐธรรมนูญต้องวินิจฉัยให้เสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้อง

๑.๒.๔ การวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

ตามที่มาตรา ๔๕ ประกอบกับประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๕๗/๒๕๕๗ เรื่องให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบางฉบับมีผลบังคับใช้ต่อไป ทำให้อำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มี ๖ ประการดังนี้

๑) การวินิจฉัยชี้ขาดคำสั่งของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่ไม่รับจดทะเบียนพรรคการเมือง (มาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๔)

ผู้ยื่นจดทะเบียนพรรคการเมืองที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งไม่รับจดทะเบียนพรรคการเมืองของนายทะเบียน อาจยื่นคำร้องคัดค้านคำสั่งของนายทะเบียนต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งดังกล่าว

๒) การวินิจฉัยชี้ขาดคำสั่งของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่ไม่รับจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง การเปลี่ยนแปลงชื่อ อาชีพ ที่อยู่และลายมือชื่อของกรรมการบริหารพรรคการเมืองที่ได้จดทะเบียนไว้กับนายทะเบียนพรรคการเมืองหรือการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดในหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง (มาตรา ๔๑)

หัวหน้าพรรคการเมืองที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของนายทะเบียนที่ไม่รับจดทะเบียนการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมี ๓ กรณี คือ กรณีแรก การขอเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคการเมืองหรือข้อบังคับพรรคการเมือง กรณีที่ ๒ การขอเปลี่ยนแปลงชื่อ อาชีพ ที่อยู่ และลายมือชื่อของกรรมการบริหารพรรคการเมืองที่ได้จดทะเบียนไว้กับนายทะเบียน และกรณีที่สาม การขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดในหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองในกรณีเช่นว่านี้ หัวหน้าพรรคการเมืองดังกล่าวอาจยื่นคำร้องคัดค้านคำสั่งของนายทะเบียนต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสือแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการเปลี่ยนแปลงนั้น

๓) การวินิจฉัยให้หัวหน้าพรรคการเมือง คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมือง ระบุหรือจัดการแก้ไขการกระทำใดๆ อันเป็นการฝ่าฝืนนโยบายพรรคการเมืองหรือข้อบังคับพรรคการเมือง หรือให้หัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองทั้งคณะหรือบางคนออกจากตำแหน่ง (มาตรา ๓๑)

เมื่อปรากฏว่าหัวหน้าพรรคการเมือง คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมือง จัดให้พรรคการเมืองกระทำการใดๆ ฝ่าฝืนนโยบายพรรคการเมืองหรือข้อบังคับพรรคการเมือง นายทะเบียนมีอำนาจเตือนเป็นหนังสือให้หัวหน้าพรรคการเมือง คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้นระบุหรือจัดการแก้ไขการกระทำนั้นภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

ถ้าหัวหน้าพรรคการเมือง คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมือง ไม่ปฏิบัติตามคำเตือนของนายทะเบียน นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ระบุหรือจัดการแก้ไขการกระทำดังกล่าวหรือให้หัวหน้าพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองทั้งคณะหรือบางคนออกจากตำแหน่งได้

๔) การวินิจฉัยเกี่ยวกับการสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง (มาตรา ๔๑)

พรรคการเมืองย่อมสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองใด พรรคการเมืองนั้นไม่ดำเนินการรับสมัครสมาชิกให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา

(๒) ไม่ส่งผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไปสองครั้งติดต่อกัน หรือเป็นเวลาแปดปีติดต่อกัน สุดแต่ระยะเวลาใดจะยาวกว่ากัน

(๓) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงห้าพันคน เป็นระยะเวลาติดต่อกันหนึ่งปี

(๔) ไม่มีการเรียกประชุมใหญ่พรรคการเมือง หรือไม่มีการดำเนินกิจกรรมใดทางการเมืองเป็นระยะเวลาติดต่อกันหนึ่งปี โดยมีเหตุอันสมควรอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนหรือเมื่อมีผู้ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนว่ามีเหตุดังกล่าวให้นายทะเบียนดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง ถ้าเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองใดจริงให้นายทะเบียนโดย

ความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่าพรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง

ในกรณีที่หัวหน้าพรรคการเมืองที่ถูกประกาศว่าสิ้นสภาพ เห็นว่าการประกาศของนายทะเบียนไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ หัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น อาจยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้มีคำสั่งเลิกการประกาศได้

๕) การวินิจฉัยให้ยุบพรรคการเมือง (มาตรา ๙๓ หรือมาตรา ๙๔)

การพิจารณาวินิจฉัยยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ สามารถแยกได้เป็น ๒ กรณี คือ กรณีเกี่ยวกับการบริหารจัดการของพรรคการเมือง ตามมาตรา ๙๓ และกรณีเกี่ยวกับการกระทำของพรรคการเมืองที่มีผลกระทบต่อ การปกครองหรือความมั่นคงของรัฐตาม มาตรา ๙๔

เหตุการณียุบพรรคการเมือง กรณีการบริหารจัดการของพรรคการเมือง ตามมาตรา ๙๓ มีดังนี้

(๑) กรณีที่พรรคการเมืองมีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง แต่พรรคการเมืองนั้นยังมีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่

(๒) กรณีที่พรรคการเมือง怠ไม่จัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทิน ที่ผ่านมาแจ้งให้นายทะเบียนทราบ (มาตรา ๔๒ วรรคสอง)

(๓) กรณีที่พรรคการเมืองไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองให้ถูกต้องตามความเป็นจริงยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง (มาตรา ๘๒)

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุดังกล่าวให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองของคำร้องของนายทะเบียนให้ ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

เหตุของการยุบพรรคการเมือง กรณีการกระทำของพรรคการเมืองมีผลกระทบต่อ การปกครองและ ความมั่นคงของรัฐ ตามมาตรา ๙๔ มีดังนี้

(๑) กระทำการล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือกระทำการตามที่รัฐธรรมนูญให้ถือว่าเป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจโดยวิธีการดังกล่าว

(๒) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา หรือระเบียบหรือประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งมีผลทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๓) กระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ

(๔) กระทำการอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักรหรือขัดต่อกฎหมายหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือ

(๕) กระทำการฝ่าฝืนโดยรับบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยเข้าเป็นสมาชิกหรือดำรงตำแหน่งใดๆ ในพรรคการเมือง หรือยอมให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อประโยชน์ของพรรคการเมือง (มาตรา ๒๑) กระทำการฝ่าฝืนโดยช่วยเหลือหรือสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือผู้เข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภาเพื่อให้ได้รับเลือกตั้งหรือได้รับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา (มาตรา ๔๓) กระทำการฝ่าฝืนโดยรับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ โดยรู้หรือควรจะรู้ว่าได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีแหล่งที่มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา ๖๕) กระทำการฝ่าฝืนโดยรับบริจาคจากผู้ใดเพื่อกระทำการหรือสนับสนุนการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของราชอาณาจักร ราชบัลลังก์ เศรษฐกิจของประเทศหรือราชการแผ่นดินหรือกระทำการอันเป็นการก่อกวนหรือคุกคามความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือกระทำการอันเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ (มาตรา ๖๖) กระทำการฝ่าฝืนโดยรับบริจาคเพื่อดำเนินกิจการของพรรคการเมืองจากบุคคล องค์กร หรือนิติบุคคลตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติห้ามไว้ หรือตามที่กำหนดในประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (มาตรา ๖๙) กระทำการฝ่าฝืนโดยสมคบรู้เห็นเป็นใจ หรือสนับสนุนให้บุคคลใดดำเนินการใด เพื่อให้บุคคลอื่นหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งหลงเชื่อหรือเข้าใจว่าพรรคการเมืองอื่นหรือบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยปราศจากมูลความจริง (มาตรา ๑๐๔)

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียน หรือเมื่อนายทะเบียนได้รับแจ้งจากคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง และได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่าพรรคการเมืองใดกระทำการตามมาตรา ๙๔ ให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งต่ออัยการสูงสุดพร้อมด้วยหลักฐาน เมื่ออัยการสูงสุดได้รับแจ้งให้พิจารณาเรื่องดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ถ้าอัยการสูงสุดเห็นสมควรก็ให้ยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองดังกล่าว ถ้าอัยการสูงสุดไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ให้นายทะเบียนตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่งโดยมีผู้แทนจากนายทะเบียนและผู้แทนจากสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐาน แล้วส่งให้อัยการสูงสุดเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญต่อไป ในกรณีที่คณะทำงานดังกล่าวไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับการดำเนินการยื่นคำร้องได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่แต่งตั้งคณะทำงานให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจยื่นคำร้องเอง

หากนายทะเบียนเห็นสมควรจะให้ระงับการดำเนินการของพรรคการเมืองซึ่งกระทำการตามมาตรา ๙๔ ให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งต่ออัยการสูงสุดขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งระงับการกระทำดังกล่าวของพรรคการเมืองไว้เป็นการชั่วคราวในระหว่างการพิจารณาของศาล

๖) การวินิจฉัยเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมือง (มาตรา ๙๘)

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองใดเพราะเหตุอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมือง (มาตรา ๘๒) หรือเหตุจากการณีที่มีการกระทำที่มีผลกระทบต่อการปกครองหรือความมั่นคงของรัฐ (มาตรา ๙๔) และปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าหัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ใดมีส่วนร่วมรู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำดังกล่าวแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น มีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ มีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมือง

๑.๒.๕ การวินิจฉัยการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญว่า มีบทบัญญัติใดยังไม่สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ มาตรา ๖ ให้เพิ่มมาตรา ๓๗/๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยแก้ไขเพิ่มเติมว่า ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้มีการออกเสียงประชามติในประเด็นเพิ่มเติมตามมาตรา ๓๗ วรรคสี่ และเสียงข้างมากของผู้ออกเสียงประชามติเห็นชอบด้วยกับประเด็นดังกล่าว และมีผลให้บทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญไม่สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติ ให้คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญดำเนินการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการออกเสียงประชามติ แล้วส่งร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาว่าเป็นการชอบด้วยกับผลการออกเสียงประชามติแล้วหรือไม่ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาให้เห็นแล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญ หากศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าได้มีการแก้ไขให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติแล้วหรือในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าบทบัญญัติใดยังไม่สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติและได้ส่งร่างรัฐธรรมนูญคืนให้แก่คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ และคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการแก้ไขตามที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้วซึ่งต้องทำให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายต่อไป ตามมาตรา ๓๗ วรรคเจ็ด โดยให้นับแต่วันที่นายกรัฐมนตรีได้รับร่างรัฐธรรมนูญที่แก้ไขเพิ่มเติมสมบูรณ์แล้ว

๖) การวินิจฉัยเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมือง (มาตรา ๙๘)

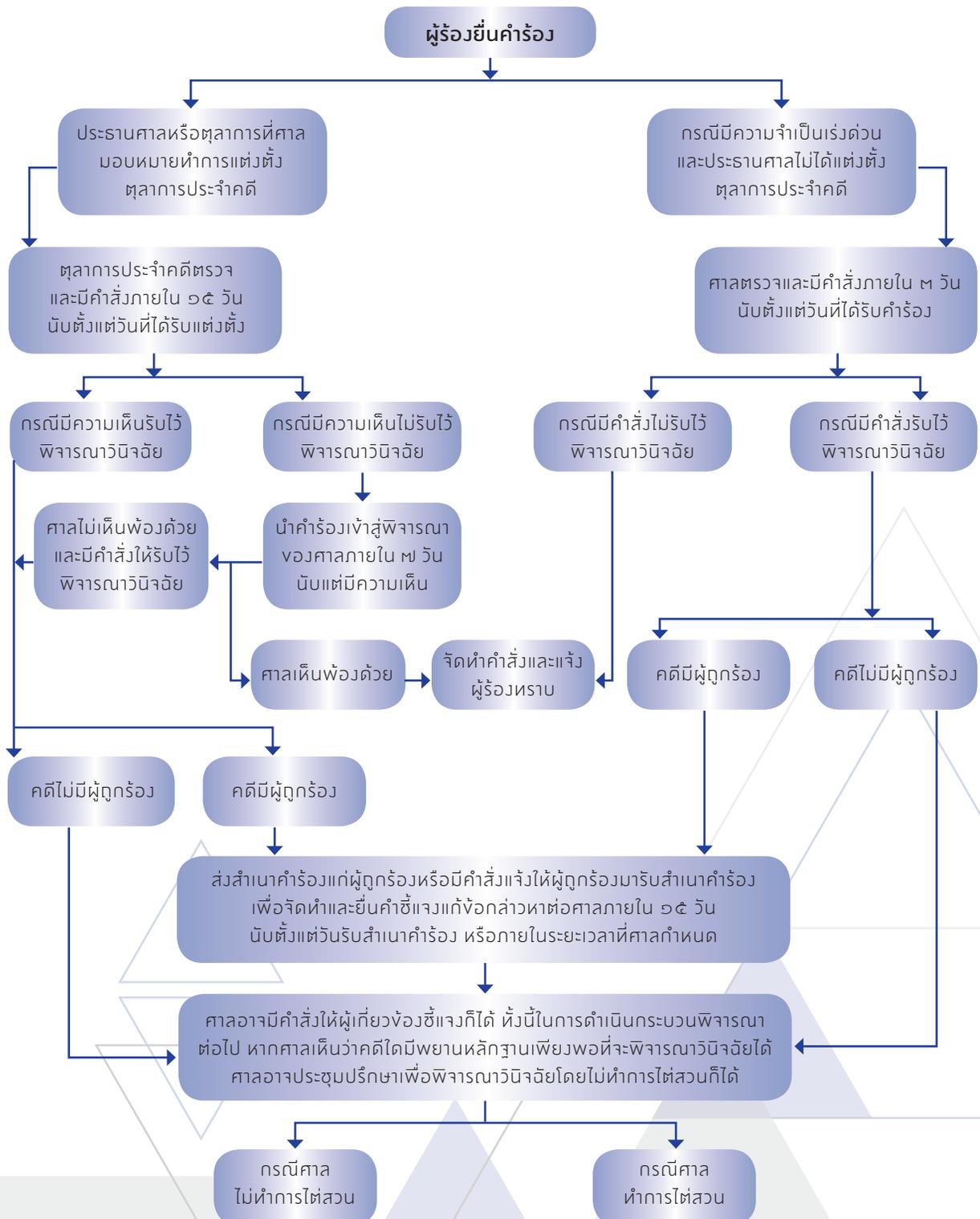
ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองใดเพราะเหตุอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมือง (มาตรา ๘๒) หรือเหตุจากกรณีมีการกระทำที่มีผลกระทบต่อการปกครองหรือความมั่นคงของรัฐ (มาตรา ๙๔) และปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าหัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ใดมีส่วนร่วมรู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำความผิดแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำความผิด ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น มีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่มิคำสั่งให้ยุบพรรคการเมือง

๑.๒.๕ การวินิจฉัยการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญว่า มีบทบัญญัติใดยังไม่สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติ

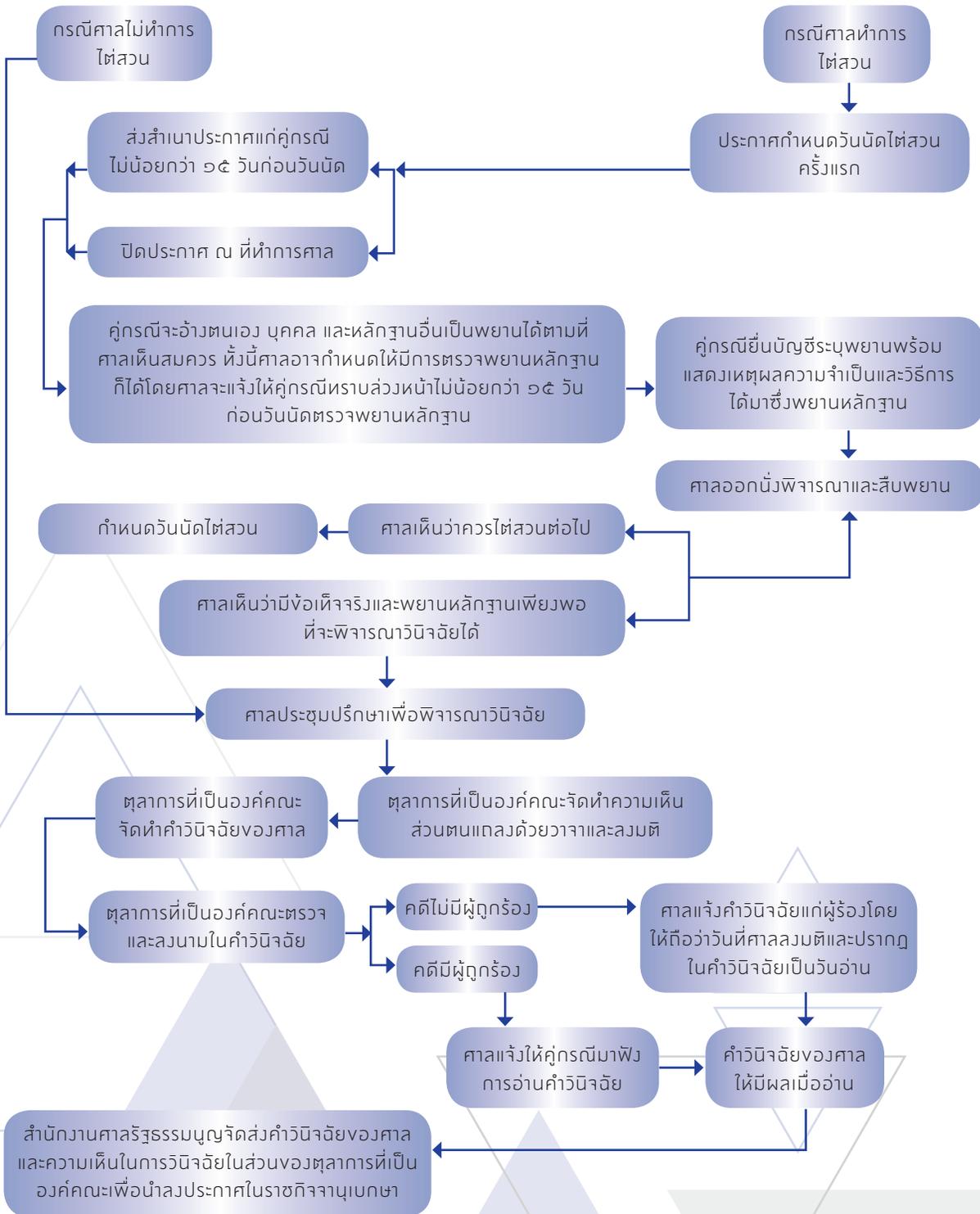
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ มาตรา ๖ ให้เพิ่มมาตรา ๓๗/๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยแก้ไขเพิ่มเติมว่า ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้มีการออกเสียงประชามติในประเด็นเพิ่มเติมตามมาตรา ๓๗ วรรคสี่ และเสียงข้างมากของผู้ออกเสียงประชามติเห็นชอบด้วยกับประเด็นดังกล่าว และมีผลให้บทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญไม่สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติ ให้คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญดำเนินการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการออกเสียงประชามติ แล้วส่งร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาว่าเป็นการชอบด้วยกับผลการออกเสียงประชามติแล้วหรือไม่ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาให้เห็นแล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญ หากศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าได้มีการแก้ไขให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติแล้วหรือในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าบทบัญญัติใดยังไม่สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติและได้ส่งร่างรัฐธรรมนูญคืนให้แก่คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ และคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการแก้ไขตามที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้วซึ่งต้องทำให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายต่อไป ตามมาตรา ๓๗ วรรคเจ็ด โดยให้นับแต่วันที่นายกรัฐมนตรีได้รับร่างรัฐธรรมนูญที่แก้ไขเพิ่มเติมสมบูรณ์แล้ว

๑.๓ วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

แผนภูมิแสดงกระบวนการพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ
ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐

แผนภูมิแสดงกระบวนการพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ
ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ (ต่อ)

๒. สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๗ บัญญัติว่า “ศาลรัฐธรรมนูญ มีหน่วยธุรการของศาลรัฐธรรมนูญที่เป็นอิสระ โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้บังคับบัญชา ขึ้นตรงต่อประธานศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งการแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญต้องมาจากการเสนอของ ประธานศาลรัฐธรรมนูญและได้รับความเห็นชอบของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามที่กฎหมายบัญญัติ

ทั้งนี้ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” และตามพระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ ให้มี สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญมีฐานะเป็นกรมตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

๒.๑ อำนาจหน้าที่ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเป็นส่วน ราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระ มีฐานะเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา ๔ ดังนี้

“มาตรา ๔ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญ
- (๒) ศึกษาและรวบรวมข้อมูล คำสั่ง และคำวินิจฉัยต่าง ๆ เกี่ยวกับงานของคณะตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
- (๓) สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและเผยแพร่กิจการของศาลรัฐธรรมนูญ
- (๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมอบหมาย”

๒.๒ พันธกิจของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

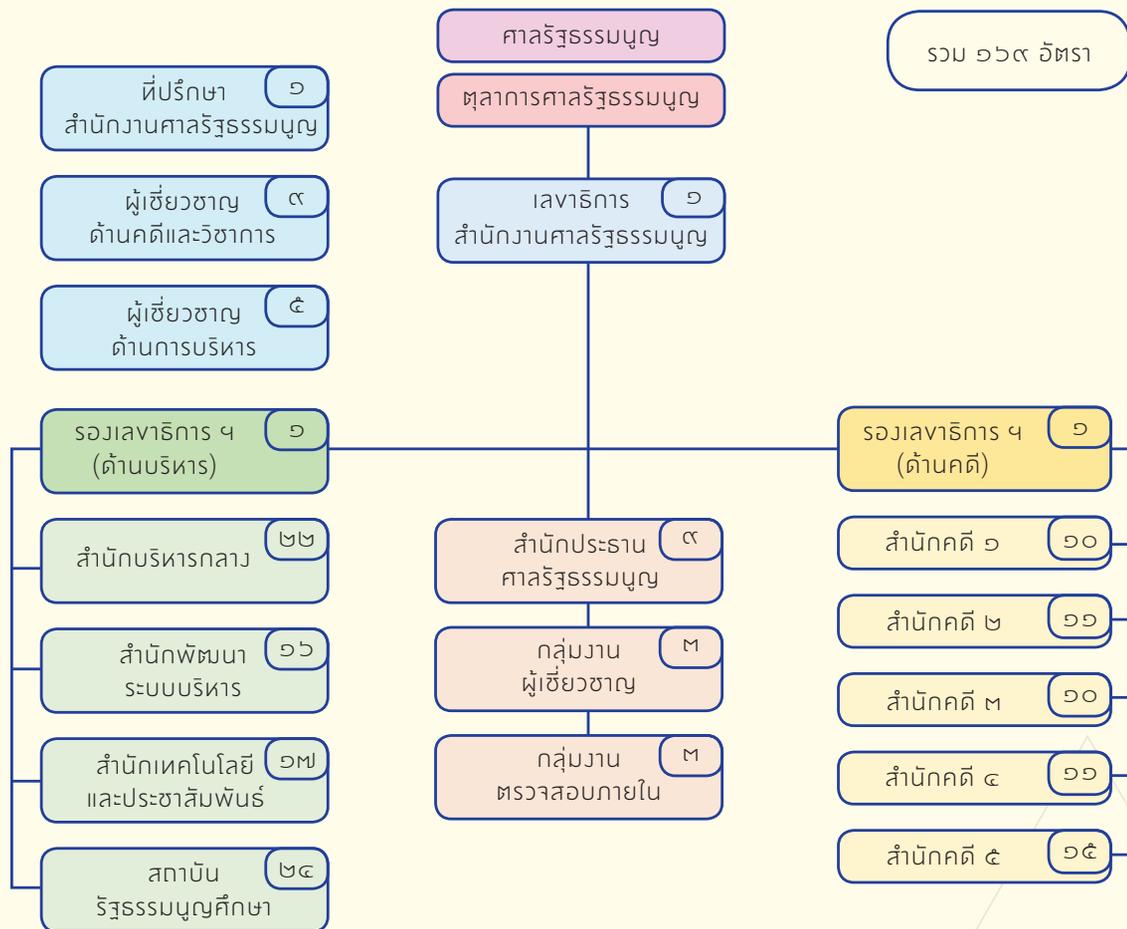
- (๑) ศึกษา วิเคราะห์ด้านคดีและกฎหมายเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของคณะตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ
- (๒) ดำเนินงานอำนวยความสะดวกของศาลรัฐธรรมนูญตามกระบวนการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ
- (๓) สนับสนุนด้านการศึกษาวิจัยทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของคณะ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตลอดจนสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญและงานศาลรัฐธรรมนูญ
- (๔) พัฒนาระบบบริหารจัดการสำนักงานและบุคลากร เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติภารกิจ หน้าที่ของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
- (๕) เผยแพร่ ให้บริการข้อมูล ข่าวสาร องค์กรความรู้ การศึกษาต่อสาธารณะเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ งานศาลรัฐธรรมนูญ และการดำเนินกิจการของศาลรัฐธรรมนูญ

๒.๓ โครงสร้างสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

โครงสร้างและหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญตามประกาศศาลรัฐธรรมนูญ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๕ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๙ ตอนที่ ๓๖ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๕) ประกอบด้วย

- (๑) กลุ่มงานผู้เชี่ยวชาญ
- (๒) กลุ่มงานตรวจสอบภายใน
- (๓) สำนักประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- (๔) สำนักบริหารกลาง
- (๕) สำนักคดี ๑
- (๖) สำนักคดี ๒
- (๗) สำนักคดี ๓
- (๘) สำนักคดี ๔
- (๙) สำนักคดี ๕
- (๑๐) สำนักพัฒนาระบบบริหาร
- (๑๑) สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและประชาสัมพันธ์
- (๑๒) สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา

โครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒.๔ อัตรากำลังของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

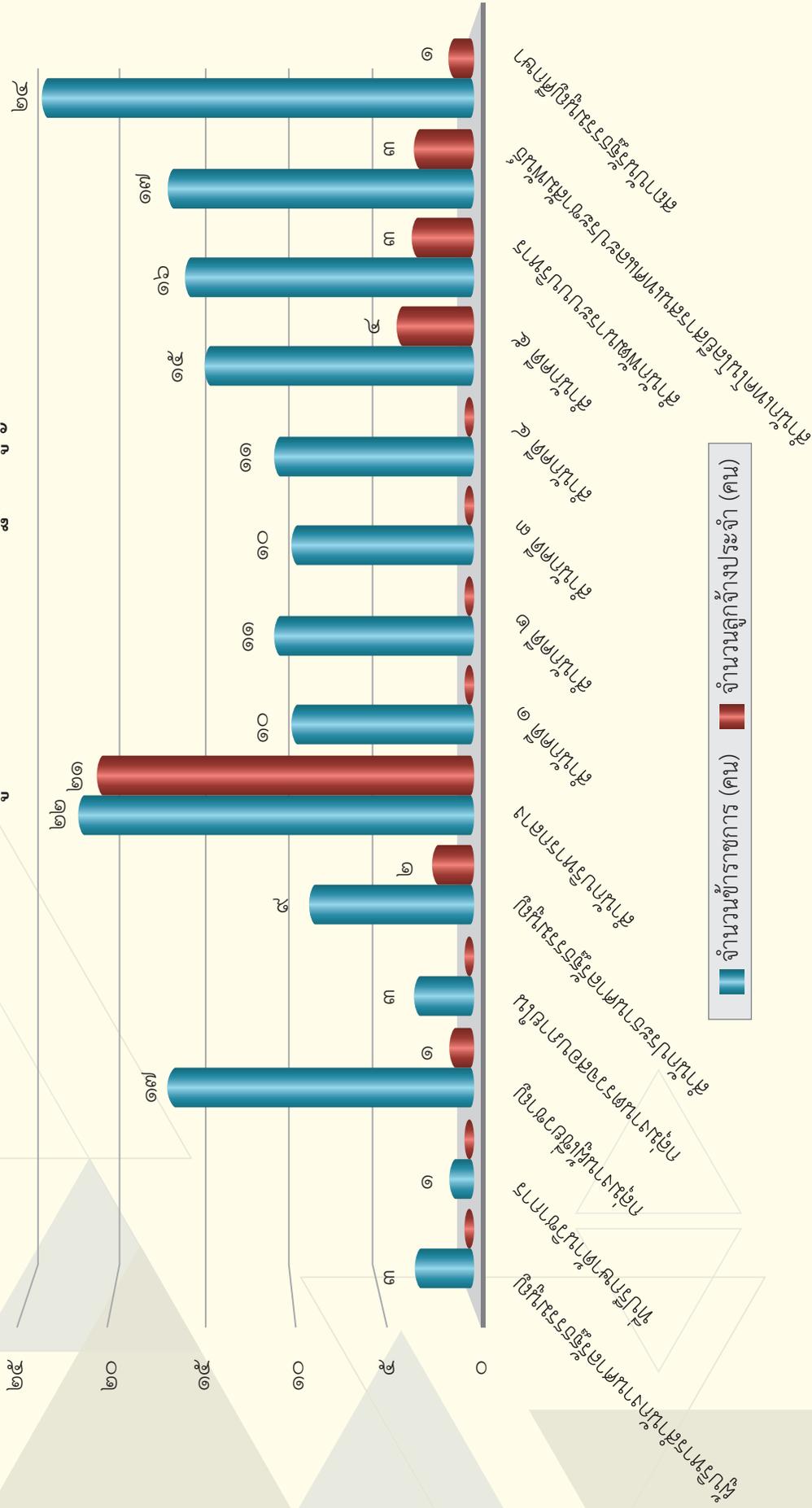
นับตั้งแต่มีการจัดตั้งสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการสรรหาบุคลากรเพื่อรองรับภารกิจในการสนับสนุนงานด้านพิจารณาวินิจฉัยคดี และงานบริหารด้านต่างๆ ของศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี จนถึงปัจจุบัน (ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘) มีอัตรากำลังรวมทั้งสิ้น ๒๐๔ อัตรา แบ่งออกเป็น อัตรากำลังของข้าราชการ ๑๖๙ อัตรา (มีข้าราชการดำรงตำแหน่งอยู่จริงจำนวน ๑๓๙ อัตรา) และมีลูกจ้างประจำ จำนวน ๓๕ อัตรา (มีอัตราอยู่จริง จำนวน ๓๔ อัตรา)

ทั้งนี้ สามารถจำแนกบุคลากรของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้ดังนี้

- ๑) จำแนกตามเพศ แบ่งออกเป็น เพศชาย จำนวน ๙๐ คน เพศหญิง จำนวน ๘๓ คน
- ๒) จำแนกตามวุฒิการศึกษา แบ่งออกเป็น วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑ ระดับปริญญาโท จำนวน ๙๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔ ระดับปริญญาตรี จำนวน ๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕ และต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐

แผนภูมิที่ ๑ แสดงจำนวนอัตรากำลังข้าราชการและลูกจ้างสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

อัตรากำลังข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

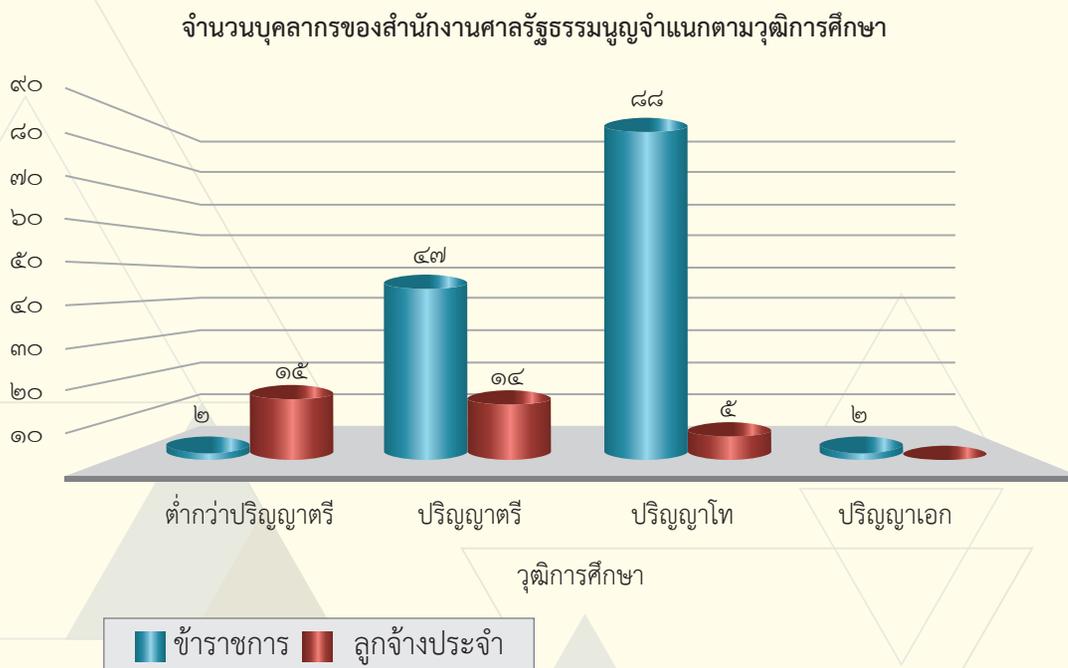

อัตรากำลังของข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๒๐๑๔ อัตรา

แผนภูมิที่ ๓ แสดงจำนวนบุคลากรของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำแนกตามเพศ

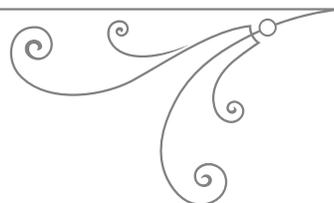

แผนภูมิที่ ๔ แสดงจำนวนบุคลากรของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ส่วนที่ ๒

ผลการปฏิบัติราชการของศาลรัฐธรรมนูญ
และสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑. ผลการปฏิบัติราชการด้านคดี

คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญได้ปฏิบัติหน้าที่พิจารณาพิพากษาอรรถคดีโดยยึดบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๒๖ ที่บัญญัติว่า “ผู้พิพากษาและตุลาการมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ให้เป็นไปโดยยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย” และได้ดำเนินการในส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามวิสัยทัศน์ที่ว่า “ศาลรัฐธรรมนูญเป็นหลักของนิติรัฐและนิติธรรมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” โดยมีผลการดำเนินงานในรอบปี ๒๕๕๘ ที่สำคัญ ดังนี้

๑.๑ การดำเนินงานคดีของศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ผลการดำเนินงานคดีของศาลรัฐธรรมนูญในรอบปี ๒๕๕๘ มีดังนี้

ศาลรัฐธรรมนูญประกอบด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอื่นอีก ๘ คน รวม ๙ คน โดยในปี ๒๕๕๘ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิสาขารัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ หรือ สังคมศาสตร์อื่น ได้พ้นวาระการดำรงตำแหน่งอันเนื่องมาจากอายุครบ ๗๐ ปีบริบูรณ์ จำนวน ๒ คน ได้แก่ นายเฉลิมพล เอกอรุ และนายสุพจน์ ไช่มุกด์ และต่อมาได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม แต่งตั้งนายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ และนายปัญญา อุดชาชน เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญชุดปัจจุบันจึงประกอบด้วย นายนุรักษ์ มาประณีต นายจรัญ ภักดีธนากุล นายชัช ชลวร นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ นายบุญส่ง กุลบุปผา นายปัญญา อุดชาชน นายวรวิทย์ กังศศิเทียม และ นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี ทั้งนี้ คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญได้ปฏิบัติหน้าที่พิจารณาพิพากษาอรรถคดีโดยยึดบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๒๖ ที่บัญญัติว่า “ผู้พิพากษาและตุลาการมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ให้เป็นไปโดยยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย” และได้ดำเนินการในส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามวิสัยทัศน์ที่ว่า “ศาลรัฐธรรมนูญเป็นหลักของนิติรัฐและนิติธรรมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” โดยมีผลการดำเนินงานในรอบปี ๒๕๕๘ ที่สำคัญ ดังนี้

การพิจารณาวินิจฉัยคดีของศาลรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๔๕ บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยปัญหาว่ากฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้หรือไม่ และตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองกำหนดให้เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งปรากฏว่า ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ มีคำร้องเข้าสู่การพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

(๑) นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๘๒ มาตรา ๙๗ และมาตรา ๙๘ (เรื่องพิจารณาที่ ๑/๒๕๕๘ รับวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘)

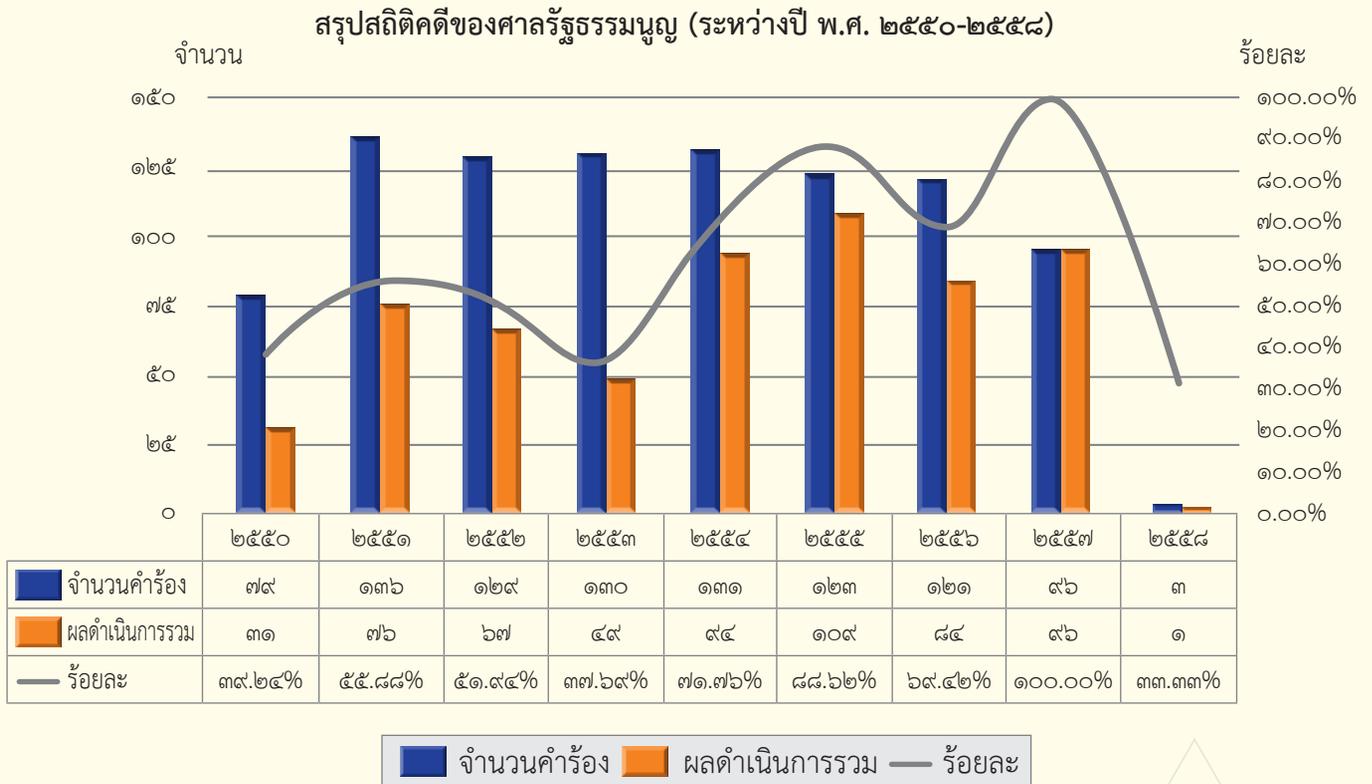
(๒) นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคคนขอปลดหนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๘๒ มาตรา ๙๗ และมาตรา ๙๘ (เรื่องพิจารณาที่ ๒/๒๕๕๘ รับวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๘)

(๓) นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคคนขอปลดหนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๘๒ มาตรา ๙๗ และมาตรา ๙๘ (เรื่องพิจารณาที่ ๓/๒๕๕๘ รับวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘)

ทั้งนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยคดีที่เข้ามาสู่ศาลในปี ๒๕๕๘ โดยสามารถสรุปผลการพิจารณาวินิจฉัยคดีของศาลรัฐธรรมนูญได้ ดังนี้

- (๑) เรื่องค้างพิจารณาจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ไม่มี
- (๒) คำร้องที่รับเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๓ เรื่อง
- (๓) คำร้องที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเสร็จเป็นคำวินิจฉัย จำนวน ๑ เรื่อง ได้แก่ เรื่องพิจารณาที่ ๑/๒๕๕๘ เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคดำรงไทย
- (๔) เรื่องค้างพิจารณาที่ยกไปดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ รวม ๒ เรื่อง ได้แก่ เรื่องพิจารณาที่ ๒/๒๕๕๘ และเรื่องพิจารณาที่ ๓/๒๕๕๘ เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคคนขอปลดหนี้
- (๕) เรื่องร้องเรียน รวม ๑๔ เรื่อง เป็นคำร้องเรื่องร้องเรียนที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยในประเด็นที่มีได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ โดยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้นำเสนอต่อที่ประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเพื่อแจ้งให้ผู้ร้องทราบว่าไม่ได้อยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย

แผนภูมิที่ ๕ สรุปสถิติคดีที่เข้าสู่ศาลรัฐธรรมนูญ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๘

๑.๒ สรุปคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๕๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคดำรงไทย

ผู้ร้อง นายทะเบียนพรรคการเมือง

ผู้ถูกร้อง พรรคดำรงไทย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๘๒ มาตรา ๙๗ และมาตรา ๙๘

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

นายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ร้อง ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคดำรงไทย ผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๘๒ สรุปได้ดังนี้

๑.๑ ผู้ถูกร้องได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนตามโครงการและแผนงานจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๑ จำนวน ๙ โครงการ วงเงินจำนวน ๗๒๘,๐๐๐ บาท (เจ็ดแสนสองหมื่นแปดพันบาทถ้วน) และได้เบิกจ่ายเงินจำนวนดังกล่าวทั้งหมดแล้ว ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๗ ผู้ถูกร้องได้ส่งเอกสารรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ (แบบ ร.ง.๒) แต่ไม่ได้จัดส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินดังกล่าวแต่อย่างใด

๑.๒ ผู้ร้อง มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องจัดส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้ถูกต้องไปยังสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แต่ผู้ถูกร้องมิได้จัดส่งเอกสารหลักฐานดังกล่าว หรือชี้แจงเหตุผลที่ไม่ได้จัดส่งแต่อย่างใด จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกร้องมิได้จัดส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ หรือชี้แจงเหตุผลอันสมควรภายในระยะเวลาที่ผู้ร้องกำหนด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ ประกอบมาตรา ๘๒ วรรคสอง อันเป็นเหตุยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๙๓ จึงได้เสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๑.๓ ผู้ร้องโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ เนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา ๘๒ และให้ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องจะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามมาตรา ๙๗ และให้มีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องที่มีส่วนร่วมรู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำดังกล่าวแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำดังกล่าว มีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตาม มาตรา ๙๘

๒. ประเด็นเบื้องต้น

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้พิจารณา วินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อผู้ร้องโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่า ผู้ถูกร้องไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ ประกอบมาตรา ๔๒ วรรคสอง อันเป็นเหตุให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อดำเนินการให้มีการยุบพรรคผู้ถูกร้องโดยผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อผู้ร้อง ตามนัยมาตรา ๙๓ วรรคสอง แล้ว กรณีจึงเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๔๕ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ และข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา และการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๒๐) ศาลรัฐธรรมนูญจึงรับคำร้องไว้พิจารณา วินิจฉัย และให้ผู้ถูกร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำร้อง

ผู้ถูกร้องได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาสรุปได้ว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้ส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินให้ผู้ร้อง เนื่องจากเอกสารดังกล่าวต้องได้รับการรับรองจากที่ประชุมใหญ่ของพรรคผู้ถูกร้อง ก่อนที่จะส่งให้ผู้ร้อง และในระยะเวลาครบกำหนดส่งเอกสารในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๗ นั้น ได้เกิดวิกฤติทางการเมือง จึงไม่ทราบว่าคุณผู้ร้องดำเนินการได้หรือไม่และไม่สามารถเข้าไปส่งเอกสารที่สถานที่ทำการของผู้ร้องได้ ต่อมามีการประกาศยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และมีประกาศห้ามพรรคการเมืองดำเนินการ ผู้ถูกร้องจึงไม่กล้าส่งเอกสารในนามผู้ถูกร้อง แต่หลังจากนั้นผู้ถูกร้องได้ส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินดังกล่าวให้ผู้ร้องแล้ว ตามหนังสือ ที่ ดท ๐๒ (๒๕๕๙)/๐๒๒ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง ขอส่งรายงานการเงินพร้อมเอกสารประกอบงบการเงินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๗

ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องเพื่อชี้แจงประเด็นที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ตามที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินต้องได้รับการรับรองงบการเงินจากที่ประชุมใหญ่ของพรรคผู้ถูกร้องก่อนส่งให้ผู้ร้องนั้น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ ประกอบประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ มิได้กำหนดให้พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองต้องได้รับการรับรองการใช้จ่ายเงินจากที่ประชุมใหญ่พรรคการเมืองแต่อย่างใด และผู้ร้องได้ยื่นพยานเอกสารประกอบคำชี้แจงว่าในช่วงเวลาที่ผู้ร้องกำหนดให้ส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินนั้น สถานที่ทำการของผู้ร้องยังคงปฏิบัติงานได้ตามปกติ มิได้ถูกปิดล้อมหรือเกิดเหตุการณ์วุ่นวายจนถึงขนาดที่ผู้ถูกร้องไม่อาจติดต่อประสานกับผู้ร้องได้ ไม่ว่าจะทางไปรษณีย์หรือโทรสาร และพรรคการเมืองต่าง ๆ ยังสามารถส่งเอกสารได้ตามปกติ ส่วนที่อ้างว่าผู้ถูกร้องได้ส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินให้ผู้ร้องแล้วตามหนังสือ ที่ ดท ๐๒ (๒๕๕๙)/๐๒๒ ลงวันที่ ๒๙

มิถุนายน ๒๕๕๗ นั้น ก็เป็นการส่งเอกสารในส่วนของงบการเงิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๗ ประกอบมาตรา ๔๕ ซึ่งเป็นการนำส่งเอกสารคนละมาตรา กัน อีกทั้งยังล่วงเลยระยะเวลาที่ผู้ร้องกำหนดให้ส่งเอกสารหลักฐานมาแล้ว ผู้ร้องจึงไม่อาจทราบได้ว่าผู้ถูกร้องได้ใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองถูกต้องตามความเป็นจริงหรือไม่ และผู้ถูกร้องไม่ได้ชี้แจงเหตุผลที่มีได้ส่งเอกสารแต่อย่างใด จนเป็นเหตุให้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง

๓. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง มีเหตุยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ เนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา ๘๒ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนตามโครงการและแผนงานจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ และได้เบิกจ่ายเงินจากกองทุนดังกล่าวแล้ว ผู้ถูกร้องจึงมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคผู้ถูกร้อง ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๗ เมื่อผู้ถูกร้องได้ยื่นเพียงรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคผู้ถูกร้องในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ แต่ไม่ได้ยื่นเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินดังกล่าว โดยผู้ร้องได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องจัดส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินภายในเวลาที่กำหนดแล้ว แต่ผู้ถูกร้องไม่ได้จัดส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินหรือชี้แจงเหตุผลที่ไม่จัดส่งเอกสารหลักฐานแต่อย่างใด จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกร้องไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๘๒

ประเด็นที่สอง ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้อง จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๗ หรือไม่ และหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องที่มีส่วนร่วม รู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำดังกล่าวแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำดังกล่าว จะต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๘ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๗ เป็นบทบัญญัติว่าด้วยผลของการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมาย ซึ่งมีได้ให้อำนาจแก่ศาลรัฐธรรมนูญที่จะสั่ง

เป็นอย่างอื่น เมื่อมีเหตุให้พรรคผู้ถูกร้องต้องยุบไปด้วยเหตุที่ฝ่าฝืนมาตรา ๘๒ แล้ว ศาลรัฐธรรมนูญต้องสั่งให้ ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้อง ตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอบ รับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ และวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งอยู่ในช่วงเวลาที่พรรคผู้ถูกร้องได้รับและใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมือง จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือ เป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายใน กำหนดห้าปีนับแต่วันที่พรรคผู้ถูกร้องต้องยุบไป และด้วยเหตุที่พรรคผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานการ ใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้เป็นไปตามมาตรา ๘๒ โดยการรายงานการใช้จ่ายเงินจะ ต้องกระทำโดยหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรค ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการของพรรคเพื่อให้ เป็นไปตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม ที่เป็นหลักกฎหมายที่ให้กรรมการบริหารพรรคการเมืองต้อง รับผิดชอบร่วมกันในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามข้อบังคับพรรคการเมืองและพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองนี้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พรรคผู้ถูกร้องไม่ได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุน ของพรรคผู้ถูกร้องในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้ถูกต้องตามหน้าที่ อันเป็นการปล่อยปละละเลย และงดเว้น การกระทำตามหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ ถือได้ว่าเป็นกรณีที่มีเหตุและพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า หัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้อง มีส่วนร่วมรู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำดังกล่าวแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำ เกี่ยวกับการรายงานดังกล่าว จึงมีคำสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้อง ตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ และวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งอยู่ในช่วงเวลาที่พรรค ผู้ถูกร้องได้รับและใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ มีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่คำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง

๔. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมือง ผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๓ ประกอบมาตรา ๘๒ และให้ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหาร พรรคผู้ถูกร้องตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรค ดำรงไทย ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ และวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๗ และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหัวหน้าพรรคและ กรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้องตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมืองดังกล่าวข้างต้นมีกำหนดเวลาห้าปี

นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๘

๑.๓ การเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้เสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ในส่วนของศาลรัฐธรรมนูญและวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ ดังนี้

๑) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและบุคคลที่สมควรได้รับการแต่งตั้งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตย เสนอต่อประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (ศาสตราจารย์กิติติคุณ ดร.บวรศักดิ์ อุวรรณโณ) เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘ โดยเสนอแนะเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและบุคคลที่สมควรได้รับการแต่งตั้งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตย

๒) ข้อเสนอแนะร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เสนอต่อหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ โดยเสนอเป็นข้อเสนอร่วมกันของศาลรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ตรวจการแผ่นดิน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวกับการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและบุคคลที่สมควรได้รับการแต่งตั้งในองค์กรรัฐธรรมนูญ ตลอดจนลักษณะขององค์กรและอำนาจหน้าที่ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการจัดตั้งองค์กรและการปฏิบัติภารกิจบางประการขององค์กรดังกล่าว

๓) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักการที่สมควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เสนอต่อประธานอนุกรรมการรับฟังและสรุปความคิดเห็นที่มีผู้เสนอแนะ กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ในส่วนที่เกี่ยวกับองค์กรศาลรัฐธรรมนูญ อำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ วิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ และส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง

๔) ข้อมูลสนับสนุนเกี่ยวกับการยกร่างรัฐธรรมนูญในส่วนของศาลรัฐธรรมนูญและวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ เสนอต่อกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ในส่วนที่เกี่ยวกับจำนวนของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ การใช้สิทธิของประชาชนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ และบทบาทของประธานศาลรัฐธรรมนูญ

๑.๕ การดำเนินการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ.

๑) การสนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยศาลรัฐธรรมนูญและวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ตามร่างรัฐธรรมนูญฉบับคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ (ชุดศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. บวรศักดิ์ อุวรรณโณ)

คณะอนุกรรมการการยกย่องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยศาลรัฐธรรมนูญและวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญได้มีการประชุม จำนวน ๒ ครั้ง คือ เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๘ และเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๘ โดยที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาโครงสร้างของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยศาลรัฐธรรมนูญและวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ และมอบหมายให้อนุกรรมการผู้แทนของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจัดทำข้อมูลในประเด็นต่าง ๆ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจึงได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์และจัดทำเอกสารเพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนแก่คณะอนุกรรมการฯ เช่น สารสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับศาลรัฐธรรมนูญและวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ ตารางเปรียบเทียบกฎหมายว่าด้วยศาลรัฐธรรมนูญของต่างประเทศ และสภาพปัญหาและข้อสังเกตเกี่ยวกับวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ เป็นต้น

เนื่องจากเมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติได้มีมติโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญฉบับเสนอสภาปฏิรูปแห่งชาติเพื่อลงมติให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งฉบับ คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ (ชุดศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. บวรศักดิ์ อุวรรณโณ) จึงเป็นอันสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๓๘ ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ คณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญรัฐธรรมนูญ (ชุดนายมีชัย ฤชุพันธุ์) จำนวน ๒๑ คน เพื่อทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

๒) การดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับร่างกฎหมายว่าด้วยศาลรัฐธรรมนูญและวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ ตามร่างรัฐธรรมนูญฉบับคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (ชุดนายมีชัย ฤชุพันธุ์) สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจึงได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับร่างกฎหมายว่าด้วยศาลรัฐธรรมนูญและวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ ทั้งในส่วนของการติดตามข้อมูลเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับศาลรัฐธรรมนูญ เช่น องค์ประกอบของศาลรัฐธรรมนูญ อำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ และวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ ตลอดจนเตรียมการยกย่องกฎหมายว่าด้วยศาลรัฐธรรมนูญและวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อเสนอเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในโอกาสต่อไป

๒. ผลการปฏิบัติราชการตามแผนยุทธศาสตร์

แผนยุทธศาสตร์ศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙

๒.๑ วิสัยทัศน์ (Vision)

ศาลรัฐธรรมนูญเป็นหลักของนิติรัฐและนิติธรรมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒.๒ พันธกิจ (Mission)

ศาลรัฐธรรมนูญมีพันธกิจหลักในการรักษาความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ สร้างบรรทัดฐานการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ สร้างความถูกต้องเป็นธรรมของระบบนิติรัฐและรักษาความชอบธรรมของการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒.๓ เป้าประสงค์ (Goals)

เพื่อให้บรรลุพันธกิจดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญได้กำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานไว้ ดังนี้

- (๑) องค์การมีธรรมาภิบาล เป็นที่ยอมรับของสังคมในด้านคุณธรรมและจริยธรรม
- (๒) ความเชื่อถือของประชาชนต่อคำวินิจฉัยคดีของศาลรัฐธรรมนูญ
- (๓) กระบวนการมีมาตรฐานชัดเจน มีระบบสอบทานการปฏิบัติงาน
- (๔) บุคลากรมีคุณธรรมจริยธรรมในการทำงาน บุคลากรมีสมรรถนะสูง
- (๕) สังคมเชื่อมั่นและยอมรับการดำเนินงานของศาลรัฐธรรมนูญ
- (๖) ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานขององค์กรอย่างสะดวกและรวดเร็ว
- (๗) ขั้นตอนการดำเนินงานมีมาตรฐานชัดเจน
- (๘) เพิ่มเครือข่ายสนับสนุนกิจการศาลรัฐธรรมนูญ
- (๙) กระบวนการสร้างความสัมพันธ์ และระบบการจัดการฐานข้อมูลของสมาชิกมีประสิทธิภาพสูง
- (๑๐) การยอมรับจากสังคมและความพึงพอใจจากบรรทัดฐานคำวินิจฉัยและผลงานทางวิชาการ รวมทั้งกระบวนการพิจารณาในระบบไต่สวนของศาลรัฐธรรมนูญมีความรวดเร็วและเป็นธรรม
- (๑๑) ระบบการจัดการฐานข้อมูลมีความน่าเชื่อถือสูง มีเทคโนโลยีก้าวหน้าและทันสมัย มีประสิทธิภาพและเหมาะสม

ศาลรัฐธรรมนูญได้มีแผนยุทธศาสตร์ศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ เป็นกรอบทิศทางการบริหารราชการของศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญในระยะเวลา ๕ ปี เพื่อพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานการอำนวยความยุติธรรมในภารกิจของศาลรัฐธรรมนูญตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ตลอดจนการพัฒนาหลักนิติธรรมในสังคมไทย การสร้างบรรทัดฐานการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและการรักษาไว้ซึ่งประโยชน์สาธารณะอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่กำหนดไว้ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๒.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การสร้างองค์กรและบุคลากรให้มีความเข้มแข็งมีจริยธรรมและคุณธรรม

เป้าหมายเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีคุณธรรม จริยธรรมในการทำงาน บุคลากรมีสมรรถนะสูง องค์กรเป็นที่ยอมรับในด้านคุณภาพและจริยธรรม ได้รับความเชื่อถือจากประชาชน กระบวนการมีมาตรฐานชัดเจนมีการนำ PMQA มาใช้ในการพัฒนาองค์กร มีระบบสอบทานการปฏิบัติงาน องค์กรมีธรรมาภิบาล เน้นการพัฒนาความร่วมมือของบุคลากร การพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานให้มีมาตรฐาน การพัฒนาระบบสอบทานภายในองค์กร และการพัฒนาสมรรถนะและคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากร โดยมีกลไกในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดังกล่าวดังต่อไปนี้

๑. ด้านการพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศ

ศาลรัฐธรรมนูญได้สร้างความร่วมมือกับองค์กรศาลรัฐธรรมนูญในระหว่างประเทศด้วยการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ (MOU) และการเข้าร่วมเป็นสมาชิกการประชุมตุลาการศาลรัฐธรรมนูญโลกและสมาชิกสมาคมศาลรัฐธรรมนูญและสถาบันเทียบเท่าแห่งเอเชีย (AACC) เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้ได้เหมาะสม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีความก้าวหน้าทั้งในด้านกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม และการพิจารณาคดีที่ทัดเทียมนานาอารยประเทศ โดยมีการดำเนินโครงการและกิจกรรม ดังนี้

๑.๑ การเข้าร่วมการประชุมและศึกษาดูงานในต่างประเทศ

มีการแลกเปลี่ยนทัศนคติกับประธานศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้นำขององค์กรศาลในต่างประเทศ ด้วยการเดินทางเข้าร่วมประชุม ศึกษาดูงานและเข้าเยี่ยมชมการระ การแลกเปลี่ยนความรู้ในเชิงกฎหมาย หลักนิติธรรม สิทธิมนุษยชน ระบอบประชาธิปไตย หลักเสรีภาพ และความเสมอภาค รวมทั้งผลประโยชน์ของมหาชนเป็นที่ตั้ง ดังนี้

๑) การเข้าร่วมการประชุมนานาชาติ ในหัวข้อ “ความหลากหลายของกระบวนการควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญในบริบทของการบูรณาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก” จัดโดย ศูนย์การแลกเปลี่ยนด้านกฎหมายในภูมิภาคเอเชียของมหาวิทยาลัยนาโกย่า ประเทศญี่ปุ่น ณ เมืองนาโกย่า ประเทศญี่ปุ่น

๒) การเข้าร่วมการประชุมของเลขาธิการสมาคมศาลรัฐธรรมนูญและสถาบันเทียบเท่าแห่งเอเชีย (AACC) ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

๓) การเข้าร่วมการประชุมสมาชิกคณะกรรมการธิการของสมาคมศาลรัฐธรรมนูญและสถาบันเทียบเท่าแห่งเอเชีย (AACC) และการประชุมนานาชาติเกี่ยวกับการร้องทุกข์ตามรัฐธรรมนูญเนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๒ ปี ของศาลรัฐธรรมนูญสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

๔) การเข้าร่วมการประชุมนานาชาติประจำปี ครั้งที่ ๒๐ ของศาลรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐอาร์เมเนีย และการศึกษาคุณงานคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยโซเฟีย สาธารณรัฐบัลแกเรีย

๕) การเข้าร่วมการประชุมนานาชาติ เนื่องในโอกาสครบรอบ ๒๐ ปี ของศาลรัฐธรรมนูญ สาธารณรัฐอูซเบกิสถานในหัวข้อ “บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญในการตระหนักถึงหลักการแบ่งแยกอำนาจและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน : ประสบการณ์ของสาธารณรัฐอูซเบกิสถานและต่างประเทศ”

๖) การศึกษาดูงานศาลสูงสุดแห่งประเทศแคนาดา และการประชุมหารือความร่วมมือทางวิชาการกับคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคัลการี และคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบริติชโคลัมเบีย ณ ประเทศแคนาดา

๗) การศึกษาดูงานศาลสูงสุดสาธารณรัฐฟิลิปปินส์และการหารือความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยแห่งชาติฟิลิปปินส์ ณ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

๘) การศึกษาดูงานศาลรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐเช็ก สำนักงานองค์การสหประชาชาติ (United Nations) กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรเลีย และศาลรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐออสเตรเลีย

๑.๒ การส่งข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเข้าร่วมการฝึกอบรมและศึกษาดูงานในต่างประเทศ

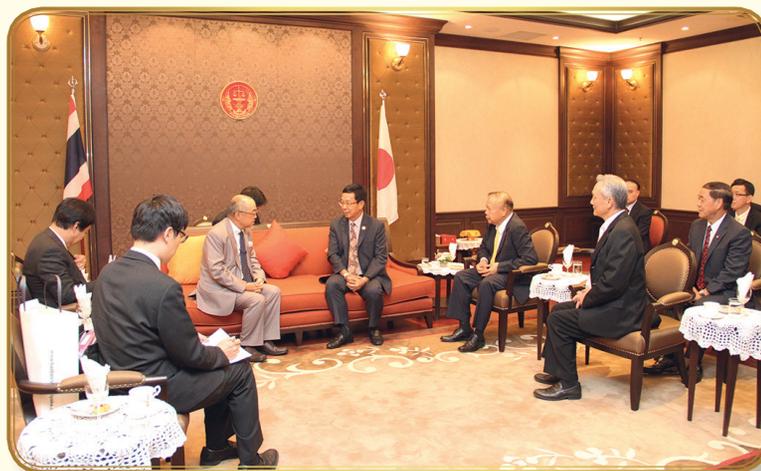
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้รับเชิญจากต่างประเทศให้จัดส่งข้าราชการเข้าร่วมฝึกอบรมและศึกษาดูงานร่วมกับประเทศต่าง ๆ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ในกลุ่มระดับข้าราชการในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของศาลรัฐธรรมนูญ สำหรับในปี ๒๕๕๘ มีกิจกรรมเข้าร่วม ดังนี้

- ๑) เข้าร่วมการฝึกอบรมภาคฤดูร้อน ครั้งที่ ๓ ในหัวข้อ “เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและเสรีภาพในการรวมกลุ่ม” จัดโดยศาลรัฐธรรมนูญสาธารณรัฐตุรกี ณ กรุงอังการา สาธารณรัฐตุรกี
- ๒) เข้าร่วมการฝึกอบรมระยะสั้น ในหัวข้อ “กลไกในการจัดการอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย” จัดโดยศาลรัฐธรรมนูญสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

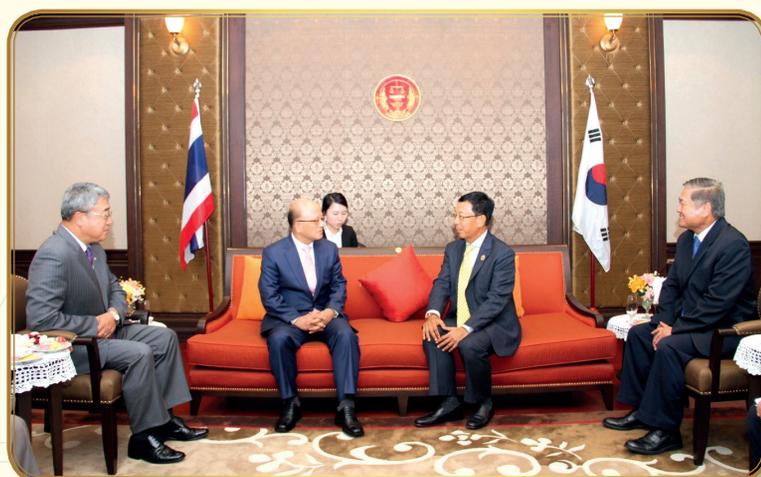
๑.๓ การรับรองการเยือนและการเข้าเยี่ยมคารวะ

จากการที่ศาลรัฐธรรมนูญมีส่วนร่วมในเวทีประชาคมโลกสร้างความร่วมมือทางวิชาการตลอดจนการศึกษาดูงานในต่างประเทศ จึงทำให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นที่รู้จักของนานาประเทศส่งผลให้ผู้แทนจากประเทศต่าง ๆ มีความสนใจเข้าเยี่ยมคารวะและศึกษาดูงาน ณ ศาลรัฐธรรมนูญในปี ๒๕๕๘ มีบุคคลสำคัญของแต่ละประเทศเข้าเยี่ยมคารวะ ดังนี้

๑) ฯพณฯ นายชิโระ ซะโตะชิมะ (H.E. Mr. Shiro Sadoshima) เอกอัครราชทูตวิสามัญ
ผู้มีอำนาจเต็มแห่งญี่ปุ่นประจำประเทศไทย เข้าเยี่ยมคารวะประธานศาลรัฐธรรมนูญ

๒) ฯพณฯ นายปาร์ค ฮัน ซอล (H.E. Mr. Park Han-Chul) ประธานศาลรัฐธรรมนูญสาธารณรัฐ
เกาหลี และนายจอน แจ มั่น (Mr. Jeon Jae-Man) เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐเกาหลีประจำประเทศไทย
เข้าเยี่ยมคารวะประธานศาลรัฐธรรมนูญ

๓) นายไมเคิล วินเซอร์ (Mr. Micheal Winzer) ผู้แทนมูลนิธิคอนราต อาเดนาวร์ ประจำประเทศไทย เข้าพบเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

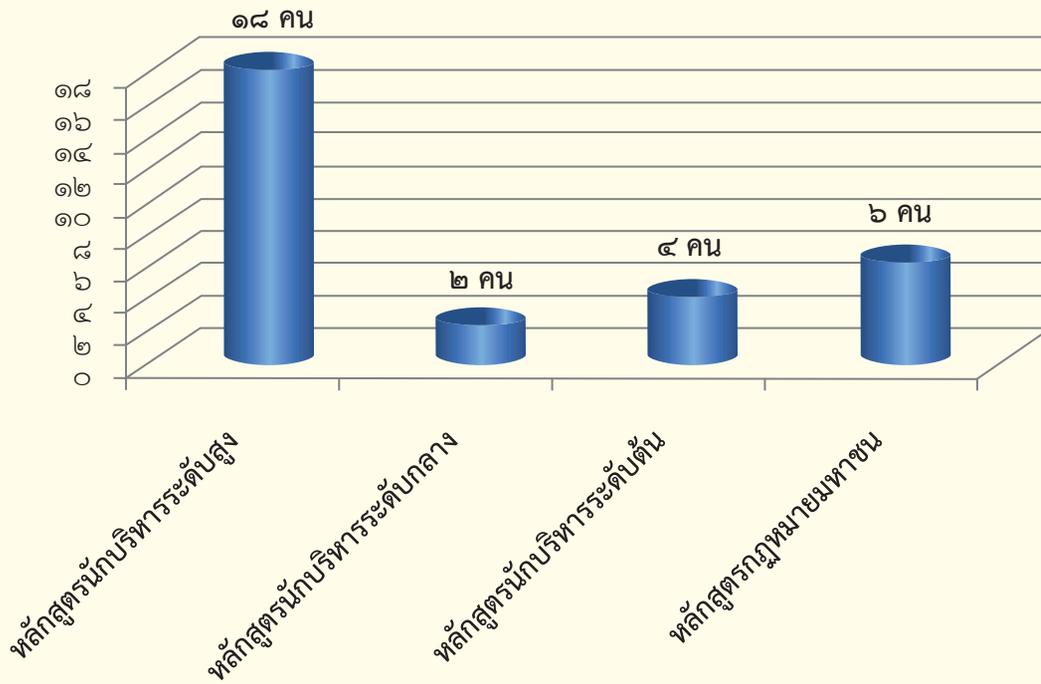
๒. ด้านการพัฒนาสมรรถนะและคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากร

การพัฒนาองค์ความรู้ให้มีเนื้อหาและองค์ประกอบตามมาตรฐานที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนด โดยนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการปฏิบัติและ/หรือปรับปรุงผลการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จนถึงขั้นการต่อยอดองค์ความรู้เดิมและสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ ๆ ได้ ตลอดจนสามารถพัฒนานวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานและการเติบโตขององค์กรได้อย่างยั่งยืนและก้าวเข้าสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จากเหตุข้างต้น สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจึงได้พัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้จัดส่งบุคลากรเข้ารับการศึกษอบรมตามประเภทหรือระดับหลักสูตรจากภายนอกองค์กร และจัดอบรมและสัมมนาทางวิชาการภายในองค์กร ดังต่อไปนี้

๒.๑ การศึกษาอบรมตามประเภทหรือระดับหลักสูตรจากภายนอกองค์กร สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม ดังนี้

หลักสูตร/จำนวน	ผู้เข้าอบรม (คน)
๑. หลักสูตรนักบริหารระดับสูง ๑๕ หลักสูตร ๑๘ คน	
(๑) หลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม	๑
(๒) หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร	๑
(๓) หลักสูตรนักบริหารการยุติธรรมทางปกครองระดับสูง	๒
(๔) หลักสูตรกฎหมายปกครองสำหรับผู้บริหารระดับสูง	๑
(๕) หลักสูตรการบริหารการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมภาครัฐร่วมเอกชน	๑
(๖) หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข	๑
(๗) หลักสูตรนักบริหารการงบประมาณระดับสูง	๑
(๘) หลักสูตรการบริหารเศรษฐกิจสาธารณะสำหรับนักบริหารระดับสูง	๑
(๙) หลักสูตรการบริหารจัดการความมั่นคงแห่งชาติ	๑
(๑๐) หลักสูตรนักบริหารการเงินการคลังภาครัฐระดับสูง	๑
(๑๑) หลักสูตรนักบริหารการยุติธรรมทางปกครองระดับสูง	๒
(๑๒) หลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง	๒
(๑๓) หลักสูตรนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง	๑
(๑๔) หลักสูตรผู้บริหารการสื่อสารมวลชนระดับสูง	๑
(๑๕) หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน	๑
๒. หลักสูตรนักบริหารระดับกลาง ๑ หลักสูตร ๒ คน	
หลักสูตรธรรมาภิบาลของผู้บริหารระดับกลาง	๒
๓. หลักสูตรนักบริหารระดับต้น ๓ หลักสูตร ๔ คน	
(๑) หลักสูตรการเสริมสร้างคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ	๑
(๒) หลักสูตรผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	๑
(๓) หลักสูตรด้านประชาสัมพันธ์และการสื่อสารมวลชน	
๔. หลักสูตรกฎหมายมหาชน ๒ หลักสูตร ๖ คน	
(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรกฎหมายมหาชน	๓
(๒) หลักสูตรกฎหมายปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองตามมาตรฐานที่ ก.ศป. รับรอง	๓
รวม ๒๑ หลักสูตร	๓๐

แผนภูมิที่ ๖ จำนวนข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่เข้าอบรมแต่ละหลักสูตร

๒.๒ การจัดอบรมและสัมมนาทางวิชาการภายในองค์กรสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญยังได้ดำเนินจัดสัมมนาและอบรมภายในองค์กร เพื่อพัฒนาศักยภาพในองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้กับบุคลากรของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อสามารถนำพัฒนาและปรับแนวทางการใช้ประโยชน์และพัฒนากระบวนการและวิธีการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โดยมีการดำเนินกิจกรรมและโครงการที่สำคัญ ๆ ดังนี้

๑) โครงการพัฒนาการบริหารงานของข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้มีความรู้ความเข้าใจหลักการบริหารงานของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำและเสริมสมรรถนะหลักที่สำคัญแก่บุคลากรและผู้บริหารซึ่งมีศักยภาพสูงสุดและมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญสามารถนำองค์กรและบุคลากรในองค์กรให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด และเพื่อให้บุคลากรและผู้บริหารนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและพัฒนาตนเอง กิจกรรมภายใต้โครงการประกอบด้วย

- (๑) การสร้างองค์กรและบุคลากรให้มีความเข้มแข็ง มีจริยธรรมและคุณธรรม
- (๒) การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง
- (๓) การจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับราคากลางและการคำนวณราคากลาง

ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

- (๔) การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ การลงโทษทางวินัย และการร้องทุกข์
- (๕) การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน
- (๖) การบริหารงานบุคคลของข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๒) โครงการเสริมสร้างศักยภาพทางด้านวิชาการสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านบริหาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านบริหารได้แสดงออกถึงความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ และทักษะด้านต่างๆ และมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการจัดทำผลงานทางวิชาการ

๓) โครงการพัฒนาองค์ความรู้ด้านกฎหมายปกครองและกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองสำหรับข้าราชการฝ่ายบริหาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักกฎหมายปกครองและกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

๔) โครงการเสริมสร้างทักษะด้านภาษาอังกฤษสำหรับข้าราชการฝ่ายบริหาร เพื่อพัฒนาองค์ความรู้สู่อาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนและหน่วยงานภายนอก เพื่อสร้างโอกาส ความมั่นใจ และเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และเพื่อสนองนโยบายมุ่งสู่ความเป็นสากล และเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

๕) โครงการพัฒนาศักยภาพข้าราชการ ลูกจ้างสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ และผู้สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของข้าราชการ ลูกจ้างสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ และผู้สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ เครื่องมือ เทคนิค วิธีการ ตลอดจนทักษะในการปฏิบัติงาน

๖) โครงการเสริมสร้างกระบวนการทัศน์ทางนิติวิธีเชิงบูรณาการ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างกระบวนการทัศน์ทางนิติวิธีแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านคดีรัฐธรรมนูญและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งภายในและภายนอกประเทศตลอดจนการเพิ่มพูนและพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านคดีรัฐธรรมนูญในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศาลรัฐธรรมนูญ โดยมีการดำเนินการที่สำคัญคือการจัดอบรมทางวิชาการโดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านกฎหมายมหาชน กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวงงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๘ ครั้ง การฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานและภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมายจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษา จำนวน ๒๐ ครั้ง และการศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านคดีรัฐธรรมนูญในการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการให้ความเห็นในทางกฎหมายเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศาลรัฐธรรมนูญ ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามพันธกิจของศาลรัฐธรรมนูญ

๗) โครงการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพการประสานงานให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านคดี เพื่อเตรียมความพร้อมในการสร้างหน่วยงานเครือข่ายคดีรัฐธรรมนูญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านคดีรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเสนอคำร้องต่าง ๆ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตลอดจนเพื่อพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านคดีรัฐธรรมนูญในการสร้างระบบประสานงานและหน่วยงานเครือข่ายคดีรัฐธรรมนูญได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการดำเนินการที่สำคัญคือ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินคดีรัฐธรรมนูญ โดยการนำเสนอผลการศึกษาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่สังกัดกลุ่มงานคดีเกี่ยวกับผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง การยื่นคำร้อง และการยื่นเอกสารประกอบคำร้อง การสร้างความรู้เกี่ยวกับการประสานงานและทักษะในการสร้างเครือข่ายอันจะนำไปสู่การสร้างระบบการประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านคดีรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะการทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยการบรรยายจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิและทำกิจกรรมเชิงปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านคดีในการปฏิบัติงานตามรัฐธรรมนูญ และเป็นแนวทางในการสร้างระบบประสานงานและหน่วยงานเครือข่ายคดีรัฐธรรมนูญ อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพิจารณาวินิจฉัยคดีของศาลรัฐธรรมนูญและส่งเสริมการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๘) โครงการอบรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม จิตสำนึกในการปฏิบัติราชการและสร้างค่านิยมให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านคดี สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านคดี และเสริมสร้างให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านคดีมีความรู้ความเข้าใจ และเพิ่มทักษะเพื่อนำไปพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ โดยมีการดำเนินการที่สำคัญคือ การเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ จำนวน ๔ ครั้ง การศึกษาดูงานนอกสถานที่ จำนวน ๒ ครั้ง และร่วมกันกำหนดค่านิยมของผู้ปฏิบัติงานด้านคดีเพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นในการส่งเสริมและสนับสนุนค่านิยมของผู้ปฏิบัติงานด้านคดีให้เป็นรูปธรรมต่อไป

๙) โครงการเสริมสร้างธรรมาภิบาล คุณธรรม จริยธรรม ของข้าราชการ ลูกจ้าง สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ และผู้สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้าราชการ ลูกจ้างสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ และผู้สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ มีความรู้ความเข้าใจหลักธรรมาภิบาล คุณธรรม และจริยธรรม หลักและแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำมาปรับใช้ในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๐) โครงการอบรมหลักสูตร “หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย” (นธป.) รุ่นที่ ๓ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยกลุ่มงานวิทยาลัยรัฐธรรมนูญ สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษาได้ดำเนินการขึ้น และได้รับการตอบรับจากผู้ทรงคุณวุฒิหลายภาคส่วนในสังคมเป็นอย่างดี เพราะมีจุดเด่นในกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ และเนื้อหาวิชาการฝึกอบรมที่มีองค์ความรู้จากหลากหลายสาขาอย่างครอบคลุม ทั้งด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ สิทธิมนุษยชน และด้านอื่น ๆ โดยได้รับเกียรติจากวิทยากรทั้งจากภาควิชาการ ราชการ องค์กรอิสระ องค์กรพัฒนาเอกชนที่ไม่แสวงหาผลกำไร และอื่น ๆ ที่ได้รับการยอมรับจากสังคมในระดับประเทศ และสากล ตลอดระยะเวลาการดำเนินโครงการทำให้เกิดการพัฒนา และต่อยอดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม สังเคราะห์ออกมาเป็นผลงานวิชาการที่ทรงคุณค่า มีข้อวิพากษ์และเสนอแนะต่อสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และด้านอื่นๆ ที่เป็นคุณประโยชน์ในการพัฒนาทุกส่วนในสังคมต่อไป

๑๑) โครงการเสริมสร้างทักษะด้านการสื่อสารเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้บุคลากรสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับทักษะ ด้านการสื่อสาร เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กร สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนและหน่วยงานอื่นๆ และเพื่อให้การดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์ของศาลรัฐธรรมนูญเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้สังคมเกิดความเชื่อมั่นและเป็นที่ยอมรับต่อการปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยศาลรัฐธรรมนูญได้กำหนดมาตรฐานหรือแนวทาง การดำเนินงานและการประเมินผลงานด้านประชาสัมพันธ์

ร่วมกับสื่อมวลชนประจำศาลรัฐธรรมนูญ ตามโครงการพัฒนามาตรฐานและประเมินผลการประชาสัมพันธ์ของศาลรัฐธรรมนูญ

๑๒) โครงการจัดสรรทุนรัฐบาล (ทุนตามความต้องการของหน่วยงาน) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีคุณภาพชีวิตและการทำงานที่ดี ทั้งนี้ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้รับการจัดสรรทุนรัฐบาลจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๕๙ ประกอบด้วย

๑) ทุนการศึกษาระดับปริญญาโท/เอก ทางด้านเทคโนโลยี/วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ จำนวน ๑ ทุน มีข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญผ่านการคัดเลือกเพื่อไปศึกษาระดับปริญญาเอก ณ ประเทศญี่ปุ่น จำนวน ๑ ราย

๒) ทุนการศึกษาระดับปริญญาโทสาขารัฐศาสตร์ เน้นทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เน้นทางด้านความมั่นคงและยุติธรรม จำนวน ๑ ทุน มีข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญผ่านการคัดเลือกเพื่อไปศึกษาระดับปริญญาโท ณ สหราชอาณาจักร จำนวน ๑ ราย

๒.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การประชาสัมพันธ์เชิงรุก

เป้าหมายเพื่อพัฒนาช่องทางการเข้าถึงข้อมูลศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้สังคมเกิดความเชื่อมั่นและยอมรับการดำเนินงานของศาลรัฐธรรมนูญ ตลอดจนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของศาลรัฐธรรมนูญได้อย่างรวดเร็วและสะดวก พัฒนาบุคลากรด้านการประชาสัมพันธ์และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและกระบวนการประชาสัมพันธ์ที่มีคุณภาพ ขั้นตอนการดำเนินงานมีมาตรฐานชัดเจน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนากระบวนการเข้าถึงมวลชนอย่างเป็นระบบ การพัฒนาการสร้างช่องทางการเข้าถึงข้อมูลศาลรัฐธรรมนูญการพัฒนากระบวนการประชาสัมพันธ์ที่มีคุณภาพ และการพัฒนาบุคลากรด้านการประชาสัมพันธ์และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั่วโลกในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดังกล่าว โดยมีการดำเนินการดังนี้

๑. การพัฒนากระบวนการเข้าถึงมวลชน

เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการได้ โดยประชาชนสามารถให้สิทธิในการตรวจดูข้อมูลข่าวสารของราชการได้อย่างกว้างขวาง รวมทั้งมีความรู้ ความเข้าใจถึงรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ดำเนินโครงการประชาสัมพันธ์เป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กฎหมายรัฐธรรมนูญ อำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ สร้างความรู้ ความเข้าใจ ปูปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในกระบวนการยุติธรรม ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ สร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาในกระบวนการพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ แก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา และหน่วยงานภายนอกทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับอาเซียน รวมทั้งการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนภายใต้รัฐธรรมนูญ ดังนี้

๑.๑ โครงการสร้างสรรค์ความรู้ศาลรัฐธรรมนูญสู่เยาวชน เพื่อให้เด็ก เยาวชน นักเรียนและนักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายรัฐธรรมนูญและบทบาทอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ ในระหว่างวันที่ ๕ - ๖ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้

- (๑) การสัมมนาวิชาการเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญและกฎหมายรัฐธรรมนูญ
- (๒) การจัดนิทรรศการ
- (๓) การจัดกิจกรรมการแข่งขันตอบปัญหาเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดใกล้เคียง
- (๔) การลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญและมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

๑.๒ โครงการสัมมนาสื่อมวลชน ประจำปี ๒๕๕๘ เรื่องปฏิรูปรัฐธรรมนูญ : ทิศทางใหม่ของประเทศไทยและระบบนิติรัฐ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปรัฐธรรมนูญในระบอบประชาธิปไตย รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างศาลรัฐธรรมนูญ นักวิชาการ สื่อมวลชน โดยกำหนดโครงการสัมมนา สื่อมวลชน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ เมษายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรมตีวานา พลาซ่า กระจับปี่ อ่าวนาง จังหวัดกระบี่

๑.๓ ร่วมจัดนิทรรศการกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อเผยแพร่ให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่และภารกิจของศาลรัฐธรรมนูญในการช่วยเหลือประชาชนในโครงการ “ผู้ตรวจการแผ่นดินสัญจรพบประชาชนในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น ในวันที่ ๒๕- ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมโดมอนด์ พลาซ่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีผู้เข้าร่วมงานประมาณ จำนวน ๕๐๐ คน

๑.๔ ร่วมจัดนิทรรศการกับสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในงานวันสิทธิมนุษยชนสากล ๑๐ ธันวาคม ประจำปี ๒๕๕๘ เพื่อกระตุ้นให้เกิดกระแสสังคมให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของสิทธิมนุษยชน ในวันอังคารที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องแกรนด์ A-B ชั้น ๔ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ

๒. พัฒนาการสร้างช่องทางเข้าถึงข้อมูลศาลรัฐธรรมนูญ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้ดำเนินการจัดทำเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร คำวินิจฉัยของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และเป็นช่องทางให้ประชาชนได้ติดตามผลการพิจารณาคดี รวมทั้งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ในปี ๒๕๕๘ โดยได้ดำเนินการปรับปรุงเว็บไซต์ศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ และยังอำนวยความสะดวกแก่ผู้ดูแลข้อมูลในการนำข้อมูลเพื่อเข้าเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร คำวินิจฉัยคดีของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ และเป็นช่องทางให้ประชาชนได้ติดตามผลการพิจารณาของหน่วยงานได้สะดวกรวดเร็วขึ้น รวมทั้งเพิ่มเนื้อหาให้สมบูรณ์มากขึ้นโดยเพิ่มเนื้อหาบทความด้านกฎหมาย งานวิจัยด้านรัฐธรรมนูญ และกฎหมายรัฐธรรมนูญของต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศในกลุ่มอาเซียน

โดยสามารถติดตามข้อมูลข่าวสารผ่านทางเว็บไซต์ของศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ www.constitutionalcourt.or.th นอกจากนี้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้มีการเพิ่มช่องทางให้กับประชาชนในการติดต่อสื่อสารกับศาลรัฐธรรมนูญ ผ่าน Social Network ทาง Facebook ของศาลรัฐธรรมนูญ โดยนำมาพัฒนางานด้านการเผยแพร่ผลการพิจารณา คำนวณวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ข้อมูลด้านกฎหมายรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กิจกรรมของศาลรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ประชาชนสามารถ ถาม - ตอบ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ หรือเสนอแนะความคิดเห็นต่าง ๆ หรือติดตามความเคลื่อนไหวของศาลรัฐธรรมนูญได้ทาง Facebook ของศาลรัฐธรรมนูญ ได้ที่ www.facebook.com/constitutionalcourt.th

๓. การพัฒนากระบวนการประชาสัมพันธ์ที่มีคุณภาพ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ตระหนักถึงภารกิจหน้าที่สำคัญในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญ และการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน รวมถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์กร เพื่อให้สาธารณชนเกิดความรู้ความเข้าใจไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ รวมทั้งสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่สาธารณชนสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จึงได้ดำเนินการจัดพิมพ์เอกสาร หนังสือ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อจัดพิมพ์และเผยแพร่จดหมายข่าวสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๑-๖ เล่มที่ ๙๙-๑๐๔ ระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๕๘

๒.๖ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การส่งเสริมเครือข่ายด้านการพัฒนาประชาธิปไตย

เพื่อพัฒนากระบวนการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ส่งเสริมและเสริมสร้างการอาสาพิทักษ์รัฐธรรมนูญและพันธมิตรจากองค์กรทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงเครือข่ายต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพมีการจัดการฐานข้อมูลสมาชิกอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีเครือข่ายสนับสนุนกิจการของศาลรัฐธรรมนูญอย่างกว้างขวางโดยเน้นการส่งเสริมกิจการอาสาพิทักษ์รัฐธรรมนูญ การเสริมสร้างพันธมิตรจากองค์กรต่างๆการพัฒนาเครือข่ายและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่าย การพัฒนาเครือข่ายโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและพัฒนาบุคลากรด้านเครือข่าย กลไกในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดังกล่าว โดยมีการดำเนินการดังนี้

๑. เสริมสร้างพันธมิตรจากองค์กรต่างๆ

การส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างห้องสมุดองค์กร (Library Connectivity) สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจัดให้มีโครงการความร่วมมือระหว่างห้องสมุดองค์กรหน่วยงานด้านกฎหมาย หน่วยงานด้านยุติธรรมและอบรมระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (E-Library) และระบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นในการดำเนินงานพัฒนาห้องสมุด และสร้างภาคเครือข่ายระหว่างห้องสมุดองค์กร หน่วยงานด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีหน่วยงานเข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สถาบันพระปกเกล้า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒. พัฒนาและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่าย

ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญและกฎหมายรัฐธรรมนูญและเพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายด้านการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับหลักนิติรัฐ หลักนิติธรรมและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้แก่ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนโดยทั่วไป โดยในปี ๒๕๕๘ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้มีการรับรองการเข้าศึกษาดูงานของนักศึกษาและประชาชน ดังนี้

๑) คณะนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

๒) คณะนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

๓) คณะศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

๔) คณะยุวชนประชาธิปไตย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒ รุ่น

๕) คณะนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการบริหารภาครัฐและกฎหมายมหาชนรุ่นที่ ๑๔ สถาบันพระปกเกล้า

๖) คณะนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

๒.๗ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การสร้างบรรทัดฐานการปกครองแบบประชาธิปไตย

เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นหลักนิติรัฐและนิติธรรมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พัฒนาระบบการวินิจฉัยคดีและวิธีพิจารณาคดีให้เป็นไปตามระบบสากล ให้สังคมยอมรับและพึงพอใจในบรรทัดฐานคำวินิจฉัย ส่งเสริมเผยแพร่และสร้างความเข้าใจคำวินิจฉัยและผลงานทางวิชาการโดยเน้นการพัฒนาระบบการการวินิจฉัยคดีและผลงานวิชาการ การส่งเสริมเผยแพร่และสร้างความเข้าใจคำวินิจฉัยและผลงานทางวิชาการ การเสริมสร้างช่องทางการสื่อสารสองทาง การพัฒนาวิธีพิจารณาคดีให้เป็นไปตามระบบสากล การพัฒนาระบบการวิจัย ตลอดจนการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรด้านวิชาการรัฐธรรมนูญ โดยกลไกในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดังกล่าวมีการดำเนินการดังนี้

๑. ส่งเสริมเผยแพร่และสร้างความเข้าใจคำวินิจฉัยและผลงานวิชาการ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีการเผยแพร่คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญตลอดจนงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ โดยเข้าถึงประชาชน ในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

๑.๑ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญให้บริการเผยแพร่คำวินิจฉัยและผลงานทางวิชาการทางเว็บไซต์ www.constitutionalcourt.or.th

๑.๒ จัดพิมพ์เอกสารเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญ และกฎหมายมหาชนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

๑) หนังสือรายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง “เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย”

๒) หนังสือรายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง “การยุบพรรคการเมืองโดยองค์การวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ”

- ๓) หนังสือรายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง “หลักความได้สัดส่วนในการตรวจสอบเขตอำนาจรัฐ ตามมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐”
- ๔) หนังสือรายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง “รูปแบบและลักษณะการให้เหตุผลคำวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญ”
- ๕) หนังสือรายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง “รัฐธรรมนูญกับการรับรองและคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน ด้านสิ่งแวดล้อม”
- ๖) หนังสือ “รวมบทความทางวิชาการ ชุดที่ ๑ : ศาลรัฐธรรมนูญกับการปฏิรูปการเมืองภายใต้ หลักนิติธรรม
- ๗) หนังสือ รวมบทความกฎหมายมหาชน จากเว็บไซต์ www.pub-law.net เล่มที่ ๑๓
- ๘) วารสารศาลรัฐธรรมนูญ ปีที่ ๑๗ เล่มที่ ๔๙ เดือนมกราคม – เดือนเมษายน ๒๕๕๘ เล่มที่ ๕๐ เดือนพฤษภาคม – เดือนสิงหาคม และเล่มที่ ๕๑ เดือนกันยายน – เดือนธันวาคม ๒๕๕๘

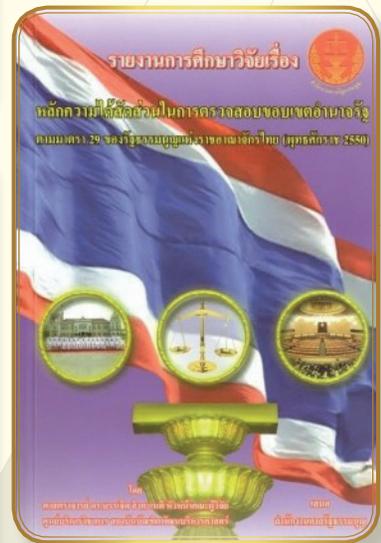
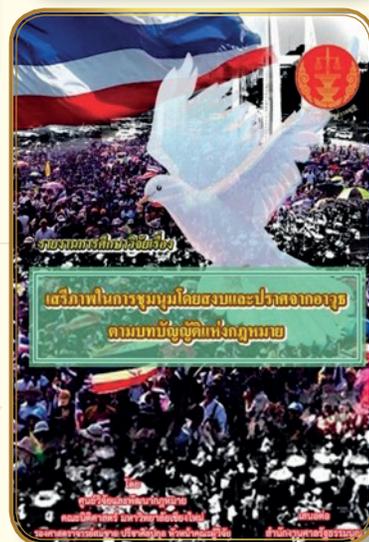
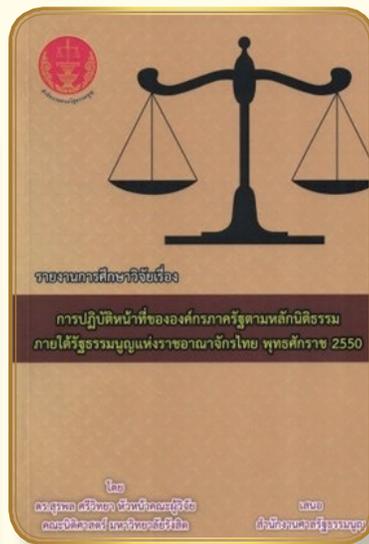

๒. พัฒนาการกระบวนการวิจัย

เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้าให้เกิดองค์ความรู้ในการพัฒนา แก้ไขปัญหา รวมถึงการป้องกันมิให้เกิดปัญหาขึ้นในกระบวนการใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญ ตลอดจนจนถึงกระบวนการพิจารณาคดีและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจึงมีกิจกรรมและผลผลิต ดังนี้

๒.๑ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนดประเด็นในการวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านรัฐธรรมนูญ นำไปสู่การดำเนินงานโครงการศึกษาวิจัยของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ในปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๕๘ โดยจัดจ้างผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาโครงการศึกษาวิจัย จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่ จำนวน ๔ เรื่อง ดังนี้

- ๑) เรื่อง “เสรีภาพในการรวมกลุ่มของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ” โดยคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๒) เรื่อง “การบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ: ศึกษาเปรียบเทียบกับต่างประเทศ” โดยคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
- ๓) เรื่อง “องค์กรวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ : ศึกษาเปรียบเทียบในกลุ่มประเทศอาเซียน” โดยคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- ๔) เรื่อง “การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและความเชื่อมั่นของประชาชนเกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญ” โดยคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๒.๒ การให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นปีงบประมาณแรกที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้ริเริ่มดำเนินการเกี่ยวกับการให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการศึกษาวิจัยทางวิชาการเพื่อพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญคดีรัฐธรรมนูญ งานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อยกระดับความสามารถทางด้านกฎหมายมหาชนของสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งการดำเนินการให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นการเริ่มต้นขับเคลื่อนการดำเนินงานในระยะแรกโดยได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการให้ทุน การยกย่องระเกียรติและหลักเกณฑ์การให้ทุน การจัดประชุมคณะกรรมการ ซึ่งการดำเนินการนี้จะสำเร็จเป็นรูปธรรมในปี พ.ศ. ๒๕๕๙

๒.๘ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้ก้าวหน้าและทันสมัย

เพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและกระบวนการบริหารข้อมูลศาลรัฐธรรมนูญตลอดจนปรับปรุงและพัฒนาขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้ระบบจัดการฐานข้อมูลและการจัดความรู้กิจการศาลรัฐธรรมนูญมีความน่าเชื่อถือสูง ข้อมูลมีความถูกต้องรวดเร็ว ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถรองรับภารกิจของศาลรัฐธรรมนูญได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม ให้ความสำคัญการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนากระบวนการบริการข้อมูลศาลรัฐธรรมนูญ การปรับปรุงและพัฒนาขั้นตอนการปฏิบัติงาน และการพัฒนาระบบการจัดทำแผนและขับเคลื่อนแผนแม่บท โดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเข้ามาสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ กลไกในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดังกล่าว โดยมีการดำเนินการดังนี้

๑. ด้านการบริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

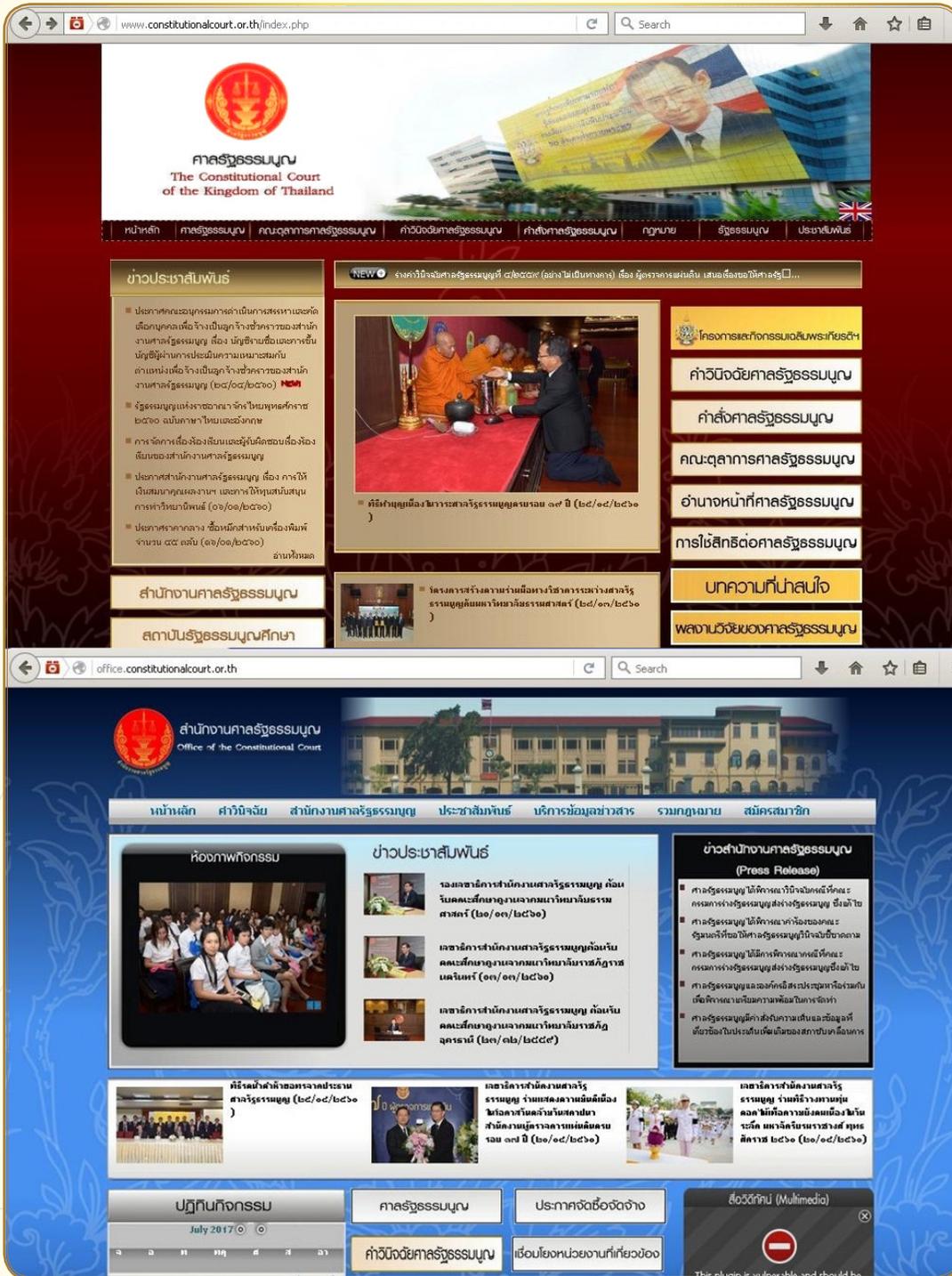
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้จัดหาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูล รับ-ส่ง จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และเพื่อประกอบการพิจารณาคดีและสืบค้นข้อมูลด้านกฎหมาย และการเชื่อมโยงประสานงานกับองค์กรภายนอก โดยใช้ที่อาคารบ้านเจ้าพระยารัตนาธิเบศร์ ถนนจักรเพชร ในความเร็วการรับ-ส่งข้อมูล ๒๗ MBps และศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ในความเร็วการรับ-ส่งข้อมูล ๘๐ MBps ซึ่งเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนี้มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และรองรับการปฏิบัติงานของข้าราชการและบุคลากรภายในสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญโดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลประกอบการพิจารณาคดีของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญและเจ้าหน้าที่ เพื่ออำนวยความสะดวกในการรับ-ส่ง เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างองค์กรในประเทศและต่างประเทศในรูปแบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูล คำวินิจฉัย และข่าวสารต่างๆ ขององค์กร

๒. ด้านการพัฒนาเว็บไซต์ศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้ดำเนินการจัดทำเว็บไซต์ของหน่วยงานเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร คำวินิจฉัยของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เป็นช่องทางให้ประชาชนได้ติดตามผลการพิจารณาคดี รวมคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ในปี ๒๕๕๘ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้จัดระบบฐานข้อมูล ในการนำเข้าสู่ข้อมูลของศาลรัฐธรรมนูญ และสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร กิจกรรมองค์กร และยังอำนวยความสะดวก แก่ผู้ดูแลข้อมูลในการนำข้อมูลเข้าเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร คำวินิจฉัยคดีของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ และเป็นช่องทางให้ประชาชนได้ติดตาม ผลการพิจารณาของหน่วยงานได้สะดวกรวดเร็วขึ้น รวมทั้งเพิ่มเนื้อหา ให้สมบูรณ์มากขึ้น โดยเพิ่มเนื้อหาด้านบทความกฎหมาย งานวิจัยด้านรัฐธรรมนูญ และกฎหมายรัฐธรรมนูญของ ต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศในกลุ่มอาเซียน ซึ่งสามารถติดตามได้ผ่านเว็บไซต์ของศาลรัฐธรรมนูญ

๓. ด้านการบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและระบบโสตทัศนูปกรณ์

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้ดำเนินการจัดหาและติดตั้งเครือข่ายคอมพิวเตอร์พร้อมจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและลูกข่ายอุปกรณ์เครือข่ายและอุปกรณ์ต่อพ่วง และระบบโสตทัศนูปกรณ์ ได้แก่ ห้องประชุม สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๘ ห้อง ระบบประชุมทางไกลห้องออกนั้งพิจารณาคดีระบบกระจายสัญญาณโทรทัศน์ ระบบเสียงตามสายประชาสัมพันธ์ และระบบถ่ายทอดสัญญาณภาพและเสียง เพื่อรองรับและสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

โดยมีภารกิจหลักในการดูแล อำนวยความสะดวกการใช้ห้องประชุม และรับผิดชอบการบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและลูกข่าย อุปกรณ์เครือข่ายและอุปกรณ์ต่อพ่วง ทั้งในส่วนของ Hardware และ Software รวมทั้งระบบโสตทัศนูปกรณ์ และรักษาความปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด รองรับการใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการปฏิบัติงานของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๔. ด้านการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในระบบถอดเสียงอัตโนมัติภาษาไทย

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ มีภารกิจในการพิจารณาวินิจฉัยคดีรัฐธรรมนูญ เป็นไปตามบัญญัติภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยวิธีการไต่สวน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวต้องมีการบันทึกคำไต่สวนไว้ในสื่อแถบบันทึกเสียง และเจ้าหน้าที่ต้องทำการถอดเสียงจากสื่อแถบเสียงออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อประกอบในสำนวนคดี หรือรายงานประชุมต่าง ๆ ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ต้องใช้เวลานานในการถอดเสียงจากสื่อแถบเสียงให้ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร

ดังนั้น สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จึงได้ทำการศึกษาหาแนวทางในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยอำนวยความสะดวก โดยจัดหาระบบถอดเสียงอัตโนมัติภาษาไทยขึ้นมา ช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ในการจัดทำคำวินิจฉัย การพิจารณาคดี การไต่สวนคดี การถอดคำพยาน รายงานการประชุม ระบบถอดเสียงอัตโนมัติภาษาไทยได้ถูกนำมาใช้เพื่อถอดเสียงเป็นลายลักษณ์อักษรได้เป็นอย่างดีและสามารถถอดเสียงได้แบบ Real Time และสามารถเปลี่ยนเสียงดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรในรูปแบบไฟล์เอกสาร (Microsoft Word, Excel) ได้ และสามารถบันทึกไฟล์เสียงให้นำกลับมาฟังได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ระบบดังกล่าวยังคงต้องมีการพัฒนาปรับปรุงให้เหมาะสม และให้ถอดความเป็นลายลักษณ์อักษรได้ถูกต้องแม่นยำมากยิ่งขึ้น เพื่อรองรับการใช้งานที่มากขึ้นต่อไปในอนาคต

๕. ด้านการพัฒนาระบบงานคดี

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้มีการพัฒนาระบบงานคดีดังนี้

(๑) โครงการพัฒนาระบบสืบค้นข้อมูลด้านคดีรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนระยะที่หนึ่ง

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้จัดทำโครงการพัฒนาระบบสืบค้นข้อมูลด้านคดีรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ระยะที่หนึ่ง เพื่อจัดทำระบบสารสนเทศงานคดีศาลรัฐธรรมนูญให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญในการปฏิบัติงาน โดยการบันทึกงานในระบบสารสนเทศงานคดีรัฐธรรมนูญ รวมทั้งเพื่อให้บริการติดตามความเคลื่อนไหวคดีแก่คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ คณะผู้สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เจ้าหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ คู่กรณีและประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำระบบสืบค้น ด้านคดี และเตรียมการเพื่อจัดเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลคดีรัฐธรรมนูญเพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับทดสอบระบบต่อไป

(๒) โครงการพัฒนาระบบสืบค้นข้อมูลด้านคดีรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนระยะที่สอง

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้จัดทำโครงการพัฒนาระบบสืบค้นข้อมูลด้านคดีอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยระบบสืบค้น คำวินิจฉัยและคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นการสืบค้นและจัดเก็บข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ต และระบบอินเทอร์เน็ต และระบบจัดเก็บข้อมูลสำนวนคดีในระบบอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นการจัดเก็บเอกสารในสำนวนคดีให้เป็นระบบระเบียบมากขึ้น ทั้งนี้ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการ

กล่าวโดยสรุปการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามเป้าหมายที่สอดคล้องกับพันธกิจ ซึ่งสามารถนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์การสร้างองค์กรและบุคลากรให้มีความเข้มแข็งมีจริยธรรมและคุณธรรม สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้มีการพัฒนาศักยภาพและองค์ความรู้ใหม่ ๆ จากภายนอกและภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง

๒) ยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์เชิงรุก มีการพัฒนาการประชาสัมพันธ์ทุกช่องทาง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงข้อมูลศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญให้ครอบคลุมประชาชนทุกระดับทุกพื้นที่

๓) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมเครือข่ายด้านการพัฒนาประชาธิปไตย มีการส่งเสริมและสร้างเครือข่ายที่มีการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือกับสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์และทักษะร่วมกัน

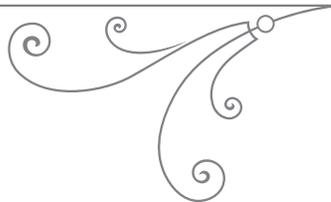
๔) ยุทธศาสตร์การสร้างบรรทัดฐานการปกครองแบบประชาธิปไตย สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีการพัฒนาและปรับปรุงข้อมูลและงานวิจัยให้มีคุณภาพสามารถใช้สนับสนุนงานศาลรัฐธรรมนูญได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕) ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้ก้าวหน้าและทันสมัย มุ่งสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนงานให้มีมาตรฐานและเหมาะสม

สำหรับปัจจัยและกลไกในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์อันได้แก่ งบประมาณที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง และช่วยสนับสนุนการวางแผนในการดำเนินงาน สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจำเป็นต้องมีการทบทวนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ เปรียบเทียบกับผลลัพธ์ที่คาดหวังตลอดจนอุปสรรคและความท้าทายในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ นำมาพิจารณาถึงแนวทางในการดำเนินงานยุทธศาสตร์ฉบับต่อไป ทั้งในส่วนของประเด็นที่จำเป็นต้องดำเนินการให้สำเร็จ ประเด็นที่จำเป็นต้องส่งเสริมให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง หรือประเด็นที่จำเป็นต้องนำมาต่อยอดความสำเร็จ นอกจากนี้ในการพิจารณาดังกล่าวจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเปรียบเทียบกับองค์กรว่ามีการเปลี่ยนแปลงสอดรับการดำเนินงานอย่างไร และนำแนวโน้มและทิศทางในอนาคตที่อาจจะส่งผลกระทบต่อศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมาประกอบการวิเคราะห์ SWOT เดิมและปรับปรุงจัดทำเป็น SWOT ใหม่ เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานในเชิงยุทธ์ที่เหมาะสมต่อไป

ส่วนที่ ๓
รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน
ปีงบประมาณ ๒๕๕๘

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญและหมายเหตุเรื่องอื่น ๆ

ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่องบการเงิน

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำและการนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควร ตามมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังประกาศใช้ และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าว จากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ รวมถึงวางแผนและปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีเกี่ยวกับจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน วิธีการตรวจสอบที่เลือกใช้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอบบัญชี ซึ่งรวมถึงการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงินไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ในการประเมินความเสี่ยงดังกล่าว ผู้สอบบัญชีพิจารณาการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและการนำเสนองบการเงินโดยถูกต้องตามที่ควรของหน่วยงาน เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของหน่วยงาน การตรวจสอบรวมถึงการประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร รวมทั้งการประเมินการนำเสนองบการเงินโดยรวม

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข

ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ 14 ค่าใช้สอย จำนวน 109,479,406.24 บาท ได้รวมค่าดำเนินการตกแต่งภายในอาคารที่ทำการเพิ่มเติม จำนวน 54,877,704.31 บาท ซึ่งเป็นรายจ่ายที่เกิดจากการปรับปรุงอาคารในส่วนที่กรมธนารักษ์จัดให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญใช้ประโยชน์ แต่ไม่ได้บันทึกบัญชีเป็นสินทรัพย์ตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2 ทำให้สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนต่ำไป และค่าใช้สอยสูงไป ในจำนวนที่เท่ากัน หากมีการปรับปรุงบัญชีให้ถูกต้องจะมีผลกระทบกับค่าเสื่อมราคาและค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์ด้วย

ความเห็นอย่างมีเงื่อนไข

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า ยกเว้นผลกระทบตามที่กล่าวไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 และผลการดำเนินงานทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญ ตามมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังประกาศใช้

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

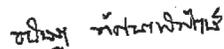
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ 17 สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจัดทำงบการเงินฉบับนี้จากข้อมูลในระบบบัญชีของหน่วยงาน ซึ่งไม่เป็นไปตามแนวทางการยกเลิกการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างด้วยมือ (Manual) ของกรมบัญชีกลาง และไม่นำข้อมูลทางบัญชีบันทึกในงบทดลองตามแบบ บข. 05 ให้ครบถ้วนถูกต้อง ทำให้เกิดข้อคลาดเคลื่อนของงบการเงินในระบบ GFMS หากมีการแก้ไขปรับปรุงโดยบันทึกข้อมูลทางบัญชีในงบทดลองตามแบบ บข. 05 ให้ครบถ้วนถูกต้อง งบการเงินในระบบ GFMS จะมีข้อมูลตรงกับงบการเงินฉบับนี้ และสำหรับงวดปี 2559 เพียงวันที่ 31 สิงหาคม 2559 สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญยังไม่มี การนำข้อมูลทางบัญชีจากระบบบัญชีของหน่วยงานบันทึกในระบบ GFMS

ทั้งนี้การแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่องบการเงิน มิได้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกตข้างต้น

(นางนันทกา ตันสกุล)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินที่ 19

(นางสาวชนิษฐา ทศนาพิทักษ์)

ผู้อำนวยการกลุ่ม

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

วันที่ 31 สิงหาคม 2559

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
 งบแสดงฐานะการเงิน
 ณ วันที่ 30 กันยายน 2558

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2558	2557
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4	83,031,756.25	149,336,762.03
ลูกหนี้ระยะสั้น	5	492,120.00	1,667,395.70
วัสดุคงเหลือ		785,759.49	636,693.15
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		7,000.00	126,028.44
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		84,316,635.74	151,766,879.32
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	6	38,766,166.56	50,519,526.82
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	7	4,060,573.84	1,140,885.49
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		42,826,740.40	51,660,412.31
รวมสินทรัพย์		127,143,376.14	203,427,291.63
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้ระยะสั้น	8	2,592,330.37	7,206,664.63
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น		13,545.00	17,325.00
เงินรับฝากระยะสั้น	9	1,317,053.54	506,906.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน		3,922,928.91	7,730,895.63
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เงินรับฝากระยะยาว		225,900.00	-
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		225,900.00	-
รวมหนี้สิน		4,148,828.91	7,730,895.63
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		122,994,547.23	195,696,396.00
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม		122,994,547.23	195,696,396.00
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		122,994,547.23	195,696,396.00

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

พรพิมล นิลทจักรวาล
 (นางพรพิมล นิลทจักรวาล)
 ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

 (นายพิมล ธรรมพิทักษ์พงษ์)
 เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2558

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2558	2557
รายได้			
รายได้จากงบประมาณ	11	246,727,740.06	205,864,402.49
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค		3,780.00	1,575.00
รวมรายได้		246,731,520.06	205,865,977.49
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	12	161,553,792.01	135,399,613.83
ค่าบำเหน็จบำนาญ	13	3,773,687.38	3,624,314.80
ค่าตอบแทน		5,552,436.93	7,612,110.75
ค่าใช้จ่ายสอย	14	109,479,406.24	75,939,614.33
ค่าวัสดุ		3,209,768.96	3,964,868.07
ค่าสาธารณูปโภค	15	15,454,369.68	15,676,365.57
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	16	22,599,427.86	24,624,642.30
รวมค่าใช้จ่าย		321,622,889.06	266,841,529.65
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		(74,891,369.00)	(60,975,552.16)

๗๖๗

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2558

	หมายเหตุ	รายได้สูง (ต่ำ)			รวม
		กว่าค่าใช้จ่าย	องค์ประกอบอื่น	สินทรัพย์สุทธิ/	
		สะสม	ส่วนทุน	ส่วนทุน	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2556	-	257,892,090.70	-	257,892,090.70	
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน	-	(1,220,142.54)	-	(1,220,142.54)	
ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	-	-	-	-	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2556 หลังการปรับปรุง	-	256,671,948.16	-	256,671,948.16	
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2557	-	-	-	-	
การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด	-	-	-	-	
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	(60,975,552.16)	-	(60,975,552.16)	
กำไร/ขาดทุนจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน	-	-	-	-	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2557	-	195,696,396.00	-	195,696,396.00	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2558

หมายเหตุ	ทุน	รายได้สูง (ต่ำ)		องค์ประกอบอื่น		รวม
		กว่าค่าใช้จ่าย	สะสม	ของสินทรัพย์สุทธิ/	ส่วนทุน	
				สินทรัพย์สุทธิ/	ส่วนทุน	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2557	-	195,696,396.00	-	-	-	195,696,396.00
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน	-	2,189,520.23	-	-	-	2,189,520.23
ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	-	-	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2557 หลังการปรับปรุง	-	197,885,916.23	-	-	-	197,885,916.23
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2558	-	-	-	-	-	-
การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด	-	-	-	-	-	-
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	(74,891,369.00)	-	-	-	(74,891,369.00)
กำไร/ขาดทุนจากการรับมูลค่าเงินลงทุน	-	-	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2558	-	122,994,547.23	-	-	-	122,994,547.23

หมายเหตุประกอบงบการเงินนี้เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

Page 22

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2558

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2542 เป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาล มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. รับผิดชอบงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญ
2. ศึกษาและรวบรวมข้อมูล คำสั่งและคำวินิจฉัยต่าง ๆ เกี่ยวกับงานของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

3. สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและเผยแพร่กิจการของศาลรัฐธรรมนูญ
4. ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมอบหมาย

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญตั้งอยู่ที่ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น 1-9 เลขที่ 120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

หมายเหตุ 2 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังประกาศใช้ ซึ่งรวมถึงหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐ และแสดงรายการในงบการเงินตามแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง การนำเสนองบการเงิน ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0423.2/ว 237 ลงวันที่ 8 กันยายน 2557

งบการเงินนี้เป็นการแสดงภาพรวมในระดับกรมโดยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญไม่มีหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ไม่ว่ารายการดังกล่าวจะเกิดจากเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณทุกประเภทที่หน่วยงานมีอำนาจในการบริหารจัดการตามกฎหมาย รายการที่ปรากฏในงบการเงิน รวมถึง สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นของรัฐบาล และอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลในภาพรวม แต่ให้หน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษาและบริหารจัดการให้แก่รัฐบาล ภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และรวมถึงองค์ประกอบของงบการเงิน ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานเอง

รอบระยะเวลาบัญชี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน ของปีถัดไป

ช.ช.ช.

หมายเหตุ 3 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ หมายถึง ของใช้สิ้นเปลืองที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าไม่สูงและไม่มีลักษณะคงทนถาวร แสดงตามราคาทุนและตีราคาวัสดุคงเหลือโดยวิธีเข้าก่อน - ออกก่อน

3.2 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

- อาคารและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งส่วนปรับปรุงอาคาร ที่หน่วยงานมีกรรมสิทธิ์และไม่มีกรรมสิทธิ์ แต่หน่วยงานได้ครอบครองและนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน แสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม

- อุปกรณ์ ได้แก่ ครุภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ ที่ได้มาก่อนปีงบประมาณ 2546 รับรู้เป็นสินทรัพย์ เฉพาะที่มีมูลค่าตั้งแต่ 30,000.00 บาท ขึ้นไป ครุภัณฑ์ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 เป็นต้นไป รับรู้เฉพาะที่มีมูลค่าตั้งแต่ 5,000.00 บาท ขึ้นไป แสดงมูลค่าตามมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม

- ราคาทุนของอาคาร และอุปกรณ์ รวมถึงรายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมใช้งาน ต้นทุนในการต่อเติมหรือปรับปรุงซึ่งทำให้หน่วยงานได้รับประโยชน์ตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานเดิม ถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

- ค่าเสื่อมราคาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานที่กำหนดไว้ในหลักการและนโยบายบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 2 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยกรมบัญชีกลาง ดังนี้

ประเภทสินทรัพย์	อายุการใช้งาน (ปี)	อัตราร้อยละ
ส่วนปรับปรุงอาคาร	20	5
ครุภัณฑ์สำนักงาน	8	12.50
- โทรศัพท์เคลื่อนที่	3	33.33
ครุภัณฑ์ยานพาหนะ		
- ยานพาหนะประจำตำแหน่ง	6	16.67
- ยานพาหนะสำนักงาน	5	20
ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	5	20
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	5	20
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	5	20
ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	5	20

3.3 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน แสดงมูลค่าด้วยมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม

- ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 5 ปี ในอัตราร้อยละ 20

3.4 รายได้จากเงินงบประมาณ

รายได้จากเงินงบประมาณรับรู้ตามเกณฑ์ ดังนี้

- 1) เมื่อยื่นคำขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลางในกรณีเป็นการขอรับเงินเข้าบัญชีหน่วยงาน
- 2) เมื่ออนุมัติจ่ายเงินให้กับผู้มีสิทธิได้รับเงินแล้วในกรณีเป็นการจ่ายตรงให้กับผู้มีสิทธิได้รับเงิน

สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.5 รายได้แผ่นดิน

รายได้แผ่นดินเป็นรายได้ที่หน่วยงานไม่สามารถนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงาน รับรู้เมื่อเกิดรายได้ รายได้แผ่นดิน และรายได้แผ่นดินนำส่งคลังไม่ต้องแสดงเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน แต่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นรายงานแยกต่างหาก

หมายเหตุ 4 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	(หน่วย : บาท)	
	2558	2557
เงินตรองราชการ	50,000.00	50,000.00
เงินฝากสถาบันการเงิน	82,981,756.25	149,286,762.03
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	83,031,756.25	149,336,762.03

หมายเหตุ 5 ลูกหนี้ระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2558	2557
ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ	492,120.00	1,649,053.70
ลูกหนี้อื่น	-	18,342.00
รวมลูกหนี้ระยะสั้น	492,120.00	1,667,395.70

หมายเหตุ 6 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

	(หน่วย : บาท)	
	2558	2557
ส่วนปรับปรุงอาคาร	1,481,568.00	1,481,568.00
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - ส่วนปรับปรุงอาคาร	(1,089,967.00)	(956,854.00)
ส่วนปรับปรุงอาคาร - สุทธิ	391,601.00	524,714.00
ครุภัณฑ์	201,102,777.63	206,410,648.30
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - ครุภัณฑ์	(162,728,212.07)	(156,415,835.48)
ครุภัณฑ์ - สุทธิ	38,374,565.56	49,994,812.82
รวมที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	38,766,166.56	50,519,526.82

ครุภัณฑ์ - สุทธิ จำนวน 38,374,565.56 บาท ยังไม่รวมมูลค่าครุภัณฑ์ที่กรมธนารักษ์ได้ส่งมอบ เพอร์นิเจอร์ที่ใช้งานภายในอาคารโครงการศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 ซึ่งกรมธนารักษ์ได้แจ้งการโอนสินทรัพย์ระหว่างกรมในระบบ GFMS ด้วยมูลค่าสินทรัพย์ ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2556 จำนวน 947,513.00 บาท ตามหนังสือกรมธนารักษ์ ด่วนที่สุด ที่ กค 0310/15355 ลงวันที่ 18 กันยายน 2558 แต่หน่วยงานยังไม่ได้บันทึกบัญชีในระบบมือ (Manual) เนื่องจากอยู่ระหว่างการตรวจสอบรายละเอียดสินทรัพย์ที่ได้รับแจ้งการโอนกับสินทรัพย์ที่ได้ใช้งานจริงว่าถูกต้องตรงกันหรือไม่

อ.จ.ส.)

หมายเหตุ 7 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

	(หน่วย : บาท)	
	2558	2557
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	8,429,457.72	5,015,583.97
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม – โปรแกรมคอมพิวเตอร์	(4,368,883.88)	(3,874,698.48)
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	4,060,573.84	1,140,885.49

หมายเหตุ 8 เจ้าหนี้ระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2558	2557
เจ้าหนี้การค้า	885,301.21	5,055,404.75
ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย	1,320,243.07	1,170,347.10
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	386,786.09	980,912.78
รวมเจ้าหนี้ระยะสั้น	2,592,330.37	7,206,664.63

หมายเหตุ 9 เงินรับฝากระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2558	2557
เงินประกันสัญญา	556,267.00	334,076.00
เงินประกันผลงาน	70,050.00	172,830.00
เงินรับฝากอื่น	690,736.54	-
รวมเงินรับฝากระยะสั้น	1,317,053.54	506,906.00

หมายเหตุ 10 ภาระผูกพัน

ภาระผูกพันตามสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ

ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 และ 2557 หน่วยงานมีภาระผูกพันที่เกิดจากสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ ระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี จำนวน 26,153,810.91 บาท และ 6,794,891.60 บาท ตามลำดับ

หมายเหตุ 11 รายได้จากงบประมาณ

	(หน่วย : บาท)	
	2558	2557
รายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน		
รายได้จากงบรายจ่ายอื่น		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	145,647,300.00	125,850,300.00
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	76,567,100.00	63,676,100.00
ค่าครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง	13,863,000.00	6,000,000.00
รายได้จากงบกลาง	10,650,340.06	10,338,002.49
รวมรายได้จากงบประมาณ	246,727,740.06	205,864,402.49

๒๖๕๗

หมายเหตุ 12 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

	(หน่วย : บาท)	
	2558	2557
เงินเดือน	97,893,239.47	78,358,644.37
เงินประจำตำแหน่ง	12,380,727.04	10,502,544.61
ค่าจ้าง	6,825,285.58	5,918,900.00
ค่าตอบแทนนอกเหนือจากเงินเดือน	5,798,945.24	4,977,654.48
ค่าตอบแทนเหมาจ่ายแทนการจัดหารถประจำตำแหน่ง	1,343,277.42	-
ค่าล่วงเวลา	127,960.00	-
เงินช่วยค่าครองชีพ	564,466.78	4,522,700.33
ค่ารักษาพยาบาล	4,152,405.71	4,773,733.66
เงินช่วยการศึกษาบุตร	352,507.75	298,248.00
เงินช่วยเหลือพิเศษกรณีเสียชีวิต	-	36,720.00
เงินชดเชย กบข.	1,091,557.13	815,685.69
เงินสมทบ กบข.	1,637,342.42	1,223,528.54
เงินสมทบ กสจ.	154,414.67	131,605.80
ค่าเช่าบ้าน	731,642.67	639,900.00
เงินเพิ่มพิเศษ	27,442,480.41	22,573,688.67
ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น	1,057,539.72	626,059.68
รวมค่าใช้จ่ายบุคลากร	<u>161,553,792.01</u>	<u>135,399,613.83</u>

หมายเหตุ 13 ค่าบำเหน็จบำนาญ

	(หน่วย : บาท)	
	2558	2557
บำนาญปกติ	2,738,150.77	2,138,658.68
เงินช่วยค่าครองชีพ	121,038.00	28,608.00
บำเหน็จ	552,147.00	566,885.00
บำเหน็จตกทอด	-	63,158.40
บำเหน็จดำรงชีพ	200,000.00	600,000.00
ค่ารักษาพยาบาล	154,851.61	211,304.72
เงินช่วยการศึกษาบุตร	7,500.00	15,700.00
รวมค่าบำเหน็จบำนาญ	<u>3,773,687.38</u>	<u>3,624,314.80</u>

๗๖๗

หมายเหตุ 14 ค่าใช้สอย

	(หน่วย : บาท)	
	2558	2557
ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม	14,762,443.33	29,209,758.08
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	12,910,632.75	17,339,541.74
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	2,681,618.13	1,293,500.65
ค่าจ้างเหมาบริการ	19,151,320.11	19,369,414.07
ค่าจ้างที่ปรึกษา	2,318,400.00	2,757,300.00
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	698,349.50	358,900.52
ค่าเช่า	486,400.00	3,504,116.40
ค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	62,189.14	221,912.75
ค่าประชาสัมพันธ์	415,950.00	647,079.62
ค่าใช้สอยอื่น	55,992,103.28	1,238,090.50
รวมค่าใช้สอย	109,479,406.24	75,939,614.33

ค่าใช้สอยอื่น จำนวน 55,992,103.28 บาท ได้รวมค่าดำเนินการตกแต่งภายในอาคารที่ทำการเพิ่มเติมจำนวน 54,877,704.31 บาท ซึ่งต้องบันทึกบัญชีเป็นสินทรัพย์ อยู่ระหว่างการตรวจสอบเอกสารเพื่อปรับปรุงบัญชีให้ถูกต้อง

หมายเหตุ 15 ค่าสาธารณูปโภค

	(หน่วย : บาท)	
	2558	2557
ค่าไฟฟ้า	10,941,334.70	10,701,374.71
ค่าน้ำประปา	76,716.35	81,306.19
ค่าโทรศัพท์	1,904,337.92	2,061,459.42
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	2,360,806.21	2,612,854.43
ค่าบริการไปรษณีย์	171,174.50	219,370.82
รวมค่าสาธารณูปโภค	15,454,369.68	15,676,365.57

หมายเหตุ 16 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

	(หน่วย : บาท)	
	2558	2557
ส่วนปรับปรุงอาคาร	78,321.00	74,079.00
ครุภัณฑ์	21,963,761.19	24,246,107.30
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	557,345.67	304,456.00
รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	22,599,427.86	24,624,642.30

๖๖

หมายเหตุ 17 ข้อคลาดเคลื่อนของงบการเงินในระบบ GFMS

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จัดทำงบการเงินฉบับนี้จากข้อมูลในระบบบัญชีของหน่วยงาน ซึ่งมีข้อคลาดเคลื่อนจากงบการเงินในระบบ GFMS เนื่องจากการจัดทำงบทดลองตามแบบ บข. 05 เพื่อนำข้อมูลที่มีการเคลื่อนไหวระหว่างปีเข้าระบบ GFMS ไม่ครบถ้วนถูกต้อง ข้อคลาดเคลื่อน ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 มีดังนี้

ชื่อบัญชี	ยอดตามงบการเงิน		ข้อคลาดเคลื่อน
	ระบบบัญชีหน่วยงาน	ระบบ GFMS	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	83,031,756.25	110,862,214.87	(27,830,458.62)
ลูกหนี้ระยะสั้น	492,120.00	1,475,468.50	(983,348.50)
วัสดุคงเหลือ	785,759.49	636,693.15	149,066.34
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	7,000.00	113,644,858.13	(113,637,858.13)
ลูกหนี้ระยะยาว	0.00	7,000.00	(7,000.00)
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	38,766,166.56	63,674,382.89	(24,908,216.33)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	4,060,573.84	1,175,125.49	2,885,448.35
เจ้าหนี้ระยะสั้น	2,592,330.37	5,536,081.50	(2,943,751.13)
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	13,545.00	622,232.60	(608,687.60)
เงินรับฝากระยะสั้น	1,317,053.54	2,169,819.54	(852,766.00)
เงินรับฝากระยะยาว	225,900.00	0.00	225,900.00
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	122,994,547.23	170,173,232.87	(47,178,685.64)
รายได้จากงบประมาณ	246,727,740.06	246,806,219.21	(78,479.15)
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	3,780.00	0.00	3,780.00
รายได้จากการโอนหนี้สินระหว่างหน่วยงาน	0.00	947,513.00	(947,513.00)
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	161,553,792.01	136,662,438.87	24,891,353.14
ค่าเช่าเหมาจำนำถาวร	3,773,687.38	3,622,751.77	150,935.61
ค่าตอบแทน	5,552,436.93	4,817,746.93	734,690.00
ค่าใช้จ่าย	109,479,406.24	105,698,759.13	3,780,647.11
ค่าวัสดุ	3,209,768.96	3,436,819.52	(227,050.56)
ค่าสาธารณูปโภค	15,454,369.68	13,900,694.41	1,553,675.27
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	22,599,427.86	0.00	22,599,427.86

๒๖๗

หมายเหตุ 18 อื่น ๆ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2547 ให้กระทรวงการคลังจัดตั้งบริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด (ธพส.) มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ ทำหน้าที่ก่อสร้างและบริหารโครงการศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 ถนนแจ้งวัฒนะ และบริการจัดการทรัพย์สินอื่นของรัฐ ตามนโยบายรัฐบาล และให้กรมธนารักษ์ตั้งงบประมาณเพื่อชำระค่าเช่าพื้นที่สำนักงาน ค่าจัดหาเฟอร์นิเจอร์แทนทุกหน่วยงานในศูนย์ราชการฯ โดยรัฐสนับสนุนงบประมาณค่าเช่าพื้นที่สำนักงานตลอดอายุสัญญาเช่า 30 ปี และค่าจัดหาเฟอร์นิเจอร์ โดยทยอยจ่ายเป็นเวลา 5 ปี และเป็นผู้ทำนิติกรรมใด ๆ เกี่ยวกับการเช่าพื้นที่ในโครงการศูนย์ราชการฯ แทนทุกหน่วยงาน ศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้ย้ายที่ทำการจากเลขที่ 326 ถนนจักรเพชร แขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มาปฏิบัติงานที่ศูนย์ราชการฯ ตั้งแต่วันที่ 13 กรกฎาคม 2552 โดยกรมธนารักษ์ได้จัดให้ศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ (อาคาร A) ชั้น 1-9 จำนวนเนื้อที่ 17,150 ตารางเมตร ปัจจุบันสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ยังมีได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงการใช้ประโยชน์ในพื้นที่อาคาร โครงการศูนย์ราชการฯ บริเวณถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร ระหว่างกันกับกรมธนารักษ์ และบริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด

ขบง

.....

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่ายปีปัจจุบันและปีก่อน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2558

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

รายการ	งบสุทธิ	การ สำรองเงิน	ใบสั่งซื้อ/ สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
ผบบบประมาณ สนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภา ศาล และองค์กรตามรัฐธรรมนูญ งบรายจ่ายอื่น					
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	145,647,300.00	-	-	145,647,300.00	-
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	76,567,100.00	-	-	76,567,100.00	-
ค่าครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง	13,863,000.00	-	-	13,863,000.00	-
รวม	236,077,400.00	-	-	236,077,400.00	-

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

รายการ	งบสุทธิ	การ สำรองเงิน	ใบสั่งซื้อ/ สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
ผบบบประมาณ สนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภา ศาล และองค์กรตามรัฐธรรมนูญ งบรายจ่ายอื่น					
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	125,850,300.00	-	-	125,850,300.00	-
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	63,676,100.00	-	-	63,676,100.00	-
ค่าครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง	6,000,000.00	-	-	6,000,000.00	-
รวม	195,526,400.00	-	-	195,526,400.00	-

๗๖

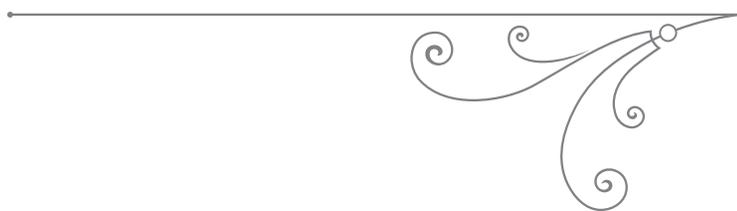
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
รายงานรายได้แผ่นดิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2558.

	2558	2557
		(หน่วย : บาท)
รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ		
รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี		
รายได้จากการขายสินทรัพย์	3,432.00	-
รายได้ค่าธรรมเนียมการบริการอื่น	22,583.00	30,465.00
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	856,031.33	972,381.78
รายได้ค่าปรับอื่น	16,359.00	12,348.00
รายได้เงินเหลือจ่ายปีเก่า	166,450.19	803,868.94
รายได้เบ็ดเตล็ด	69,673.80	6,412.50
รวมรายได้แผ่นดินจัดเก็บสุทธิ	1,134,529.32	1,825,476.22
รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	(1,134,529.32)	(1,825,476.22)
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	0.00	0.00
ปรับ รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	0.00	0.00
รวมกรรรายได้แผ่นดินสุทธิ	0.00	0.00

๒๒๕

ส่วนที่ ๔

การเข้าร่วมพระราชพิธี รัฐพิธี และกิจกรรมสำคัญของประเทศ

๑. การเข้าร่วมพระราชพิธี รัฐพิธี และกิจกรรมสำคัญของประเทศ

งานพระราชพิธีและงานพิธีต่างๆ ถือเป็นเอกลักษณ์สำคัญอย่างยิ่งที่แสดงถึงความเป็นราชอาณาจักรไทย อันสืบเนื่องยาวนานมากกว่าเจ็ดร้อยปี หลักฐานสำคัญปรากฏมาแต่สมัยเมื่อสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) ทรงสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กำหนดไว้ในกฎหมายตราว่าเดือนใดมีพระราชพิธีใด เพื่อเป็นแบบแผนให้สืบทอดปฏิบัติมาจวบจนปัจจุบัน

พระราชพิธีในรัชกาลปัจจุบัน ซึ่งเป็นพระราชพิธีประจำ เฉพาะที่เป็นหมายกำหนดการของสำนักพระราชวังเปิดโอกาสให้ข้าราชการทุกฝ่ายเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญล้วนสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและได้แสดงกตเวทิตาธรรม โดยการเข้าร่วมพระราชพิธีรัฐพิธี และกิจกรรมต่างๆ ตลอดปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จำแนกโดยสรุปได้ดังนี้

๑.๑ พระราชพิธีเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา

๑) พระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา และวันเข้าพรรษา

๒) พระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน ณ พระอารามหลวง จำนวน ๕ ครั้ง

๑.๒ พระราชพิธีและรัฐพิธีเกี่ยวกับการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้าที่มีพระมหากรุณาธิคุณแก่บ้านเมืองในกาลก่อน

พระราชพิธีและรัฐพิธีเนื่องในวันระลึกแห่งองค์สมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า จำนวน ๘ ครั้ง

๑.๓ พระราชพิธีและรัฐพิธีเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่กำหนดเป็นประจำทุกปี

๑) การลงนามถวายพระพร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เนื่องในพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ตลอดจนเข้าร่วมในพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศล และรัฐพิธีถวายพระพรชัยมงคล ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง

๒) พระราชพิธีวันฉัตรมงคล

๑.๔ พระราชพิธีและกิจกรรมพิเศษเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์

๑) ศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้เข้าร่วมกิจกรรม “Bike for Dad ปั่นเพื่อพ่อ” เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสสมทวงคุณเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๘ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารทรงจักรยานพระที่นั่งนำขบวน โดยนายอนุรักษ์ มาประณีต ประธานศาลรัฐธรรมนูญ พร้อมด้วยคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้เข้าร่วมปั่นจักรยานในครั้งนี้ด้วย

๒) ศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้เข้าร่วมกิจกรรม “Bike for Mom ปั่นเพื่อแม่” เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๓ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารทรงจักรยานพระที่นั่งนำขบวน โดยนายอนุรักษ์ มาประณีต ประธานศาลรัฐธรรมนูญพร้อมด้วยคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้เข้าร่วมปั่นจักรยานในครั้งนี้ด้วย

๓) พระราชพิธีเฉลิมพระชนมายุ ๕ รอบ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ รวมทั้งประธานศาลรัฐธรรมนูญ คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทถวายพระพรชัยมงคล ณ อาคารชัยพัฒนา สวนจิตรลดา เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘

ทั้งนี้ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้จัดกิจกรรมปลูกป่าชายเลน ปล่อยพันธ์ปลา พันธ์ปูม้า เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ณ อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เมื่อวันที่ ๒๕-๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

๑.๕ งานพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

งานทรงบำเพ็ญพระราชกุศลออกพระเมรุ ณ ตำหนักเพ็ชร วัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ และงานพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระเมรุวัดเทพศิรินทราวาส เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๘

๑.๖ งานพระราชพิธี รัฐพิธี พิธีที่เกี่ยวข้องกับศาลรัฐธรรมนูญ และกระบวนการยุติธรรม

๑) งานพระราชพิธีฉลองวันพระราชทานรัฐธรรมนูญ ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม และวางพานพุ่มถวายบังคมพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๘

๒) วางพวงมาลาเนื่องในวันรพี ณ พระรูปพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ณ บริเวณพระรูปกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ สนามหน้าอาคารศาลยุติธรรม ถนนราชดำเนินใน กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘

๒. ประมวลภาพกิจกรรม

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พลอากาศโท ภัคดี แสง-ชูโต รองหัวหน้าสำนักงานราชเลขาณุกการในพระองค์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เป็นผู้แทนพระองค์อัญเชิญบัตรอวยพรปีใหม่และปฏิทินพระราชทาน พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมี นายนุรักษ์ มาประณีต ประธานศาลรัฐธรรมนูญ เป็นผู้รับมอบในนามของศาลรัฐธรรมนูญ ณ ห้องรับรองชั้น ๙ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๘

นายนุรักษ์ มาประณีต ประธานศาลรัฐธรรมนูญ พร้อมด้วยคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญร่วมลงนามถวายพระพร เนื่องในพระราชพิธีฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๘ ณ ศาลาสหทัยสมาคมพระบรมมหาราชวัง เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๘

นายบุรีรักษ์ มาประณีต ประธานศาลรัฐธรรมนูญ พร้อมด้วยคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้บริหารข้าราชการและลูกจ้างสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เข้าร่วมโครงการปลูกป่าชายเลนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ ณ อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

นายเชาวนະ ไตรมาศ เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พร้อมด้วยข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เข้าร่วมวางพานพุ่มดอกไม้สด เนื่องในวันพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และวันที่ระลึกมหาจักรีบรมราชวงศ์ พุทธศักราช ๒๕๕๘ ณ พระปฐมบรมราชานุสรณ์ เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๘

นายบุรีรักษ์ มาประณีต ประธานศาลรัฐธรรมนูญ และคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ พร้อมด้วยผู้บริหารสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ร่วมบันทึกเทปโทรทัศน์ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง ๕ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๘ พลสกนิสรวไทยได้พร้อมใจเข้าร่วมกิจกรรม “Bike for Mom ปั่นเพื่อแม่” เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ พร้อมนี้ คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ คณะผู้สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้เข้าร่วม กิจกรรมในวันดังกล่าวด้วย ภายหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ มอบการ์ดขอบคุณพระราชทาน โดยนายบุรีรักษ์ มาประณีต ประธานศาลรัฐธรรมนูญ เป็นประธาน ในพิธีรับมอบ เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๘ ณ ห้องรับรอง ชั้น ๙ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ

นายปัญญา อุดชาชน เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ นายสมฤทธิ์ ไชยวงศ์ รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ นายพิมล ธรรมพิทักษ์พงษ์ รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พร้อมด้วยข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ร่วมวางพวงมาลาถวายสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในวันปิยมหาราช ณ พระบรมราชานุสรณ์ พระลานพระราชวังดุสิต กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๘

นายณรงค์ มาประณีต ประธานศาลรัฐธรรมนูญ พร้อมด้วยคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้บริหารและข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เข้าร่วมบันทึกเทปโทรทัศน์ถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ และเพื่อแสดงความจงรักภักดีพร้อมทั้งสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง ๕ เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายพิมล ธรรมพิทักษ์พงษ์ รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ รักษาการแทนเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พร้อมด้วยข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เข้าร่วมพิธีวางพานพุ่มดอกไม้ ถวายบังคมพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระราชพิธีฉลองวันพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประจำปี ๒๕๕๘ ณ บริเวณด้านหน้าอาคารรัฐสภา ถนนอุทองใน กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายนุรักษ์ มาประณีต ประธานศาลรัฐธรรมนูญ พร้อมด้วยข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเข้าร่วมกิจกรรม “ปั่นเพื่อพ่อ” Bike for Dad ซึ่งเป็นกิจกรรมจักรยานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๘ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ บริเวณพระลานพระราชวังดุสิต กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๘

รายชื่อคณะกรรมการจัดทำ
“รายงานประจำปีศาลรัฐธรรมนูญ ประจำปี ๒๕๕๘”

ประธาน

นายพิมล ธรรมพิทักษ์พงษ์

เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการ

๑) นายเชาวนะ ไตรมาศ	ที่ปรึกษาด้านวิชาการ
๒) นางพรทิภา ไสวสุวรรณวงศ์	รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
๓) พันโท ภาคภูมิ ศิลารัตน์	รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
๔) นางชนิษฐา โตโพธิ์ไทย	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคดี
๕) นางวิภาวรรณ หะวานนท์	ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหาร
๖) นางอรรณพร เลหาสุรโยธิน	ผู้อำนวยการสำนักประธานศาลรัฐธรรมนูญ
๗) นางสาวสุวัชรีย์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	ผู้อำนวยการสำนักคดี ๕
๘) นางสาวสาวิตรี อมรตานนท์	ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ
และประชาสัมพันธ์
๙) นางอัจฉริยา อนันตพงศ์	ผู้อำนวยการสถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา
๑๐) นายธนวิทย์ ณ เชียงใหม่	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบริหาร
๑๑) นางพรพิมล นิลทจันทร์	ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง
๑๒) นางสาวสิริยา หอมสุวรรณ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานคลังและพัสดุ
๑๓) นายพาดินทร์ วัชรภักย์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานประชาสัมพันธ์
๑๔) นายเฉลิมวุฒิ รัตนรังสรรค์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์
๑๕) นางศุภจิพร เกียรติวิวัฒน์	เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญชำนาญการ
๑๖) นายเฉลิมชนม์ บุญเกียรติสกุล	เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญชำนาญการ
๑๗) นายปวีริศร จันท์แทน	เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ
๑๘) นางสาวอาริตา เจริญสุข	พนักงานธุรการทั่วไป

